

23 - 26 MAJ 2012 | LUND

bibu.se

SCENKONSTBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

RAPPORT 2012

S NABBFAKTA

4 biennaler med 122 olika uppsättningar
varav 86 svenska och 36
internationella gästspel från
21 olika länder.

Gästspel från:

Belgien, Burkina Faso, Danmark, Finland,
Ghana, Indien, Island, Italien, Italien/
Sverige, Kanada, Kazakstan, Moldavien/
Vitryssland/Ukraina, Nederländerna,
Norge/Tjeckien/Frankrike/Storbritannien,
Rwanda, Tyskland, Österrike

LÄS MER »

Internationella gästspel 2012 sid. 74
Samtliga uppsättningar sid. 76

BIENNALEN 2012 VAR EN SUCCÉ!

På invigningen i Lunds Stadshall den 23 maj manifesterades det som vi under de tre tidigare biennialerna strävat efter – en tydlig markering av bibus betydelse i Scenkonstsverige.

Både kulturminister Lena Adelsson-Liljeroth och Kulturrådets ordförande Kerstin Brunberg talade engagerat om bibus betydelse för scenkonstens utveckling, status och plats i de ungas liv. Det gäller att konst för barn och unga skall ges samma status och uppmärksamhet som konst för vuxna. Kerstin Brunberg avslutade sitt tal med att rikta sig till **bibu** och säga "Jag vill önska Dig en framgångsrik festival som sätter spår i den framtid som ni nu stakar ut."

Inramningen av den fjärde biennalen hade lyfts till nya höjder. Stadshallen i Lund hade förvandlats till ett vardagsrum och terrassen och Stortorget var samlingsplatser av sällan skådat slag. Över allt detta lyste en varm, livgivande sol. Föreställningarna visades dessutom mer geografiskt samlat i staden i väl preparerade lokaler.

Vikten av att de som producerar, arrangerar och tar del av scenkonst för barn och unga möts kan inte nog poängteras. Dessutom kan vi i Sverige inte leva i ett konstnärligt vacuum, vilket gör att det är oerhört betydelsefullt att det internationella perspektivet får ta stor plats på biennialerna genom föreställningar och seminarier. Det har varit en viktig del i de fyra biennialerna och dessutom utvecklats under den fjärde.

bibu hade inte utvecklats på det sätt som skett om inte hjärnan bakom upplägg och genomförande varit så brilliant. Pia Paglialunga, biennialchef under tre biennaler, har genom sin kreativa och analytiska förmåga samlat alla de viljor som funnits hos jury, konstnärer och alla samarbetspartners till biennialprogram som lockat många deltagare.

Ett stort tack till Pia Paglialunga och hennes kompetenta team för en väl genomförd, spännande biennial 2012.

Tack också till 2012 års eminenta jury som gjort ett strålande urval av mångfacetterad, konstnärligt högstående scenkonst för den unga publiken.

Må **bibu** leva länge i en ny hamn och göra skillnad för alla de barn och unga som skall möta scenkonst av skilda slag i sina liv – scenkonst som kan förändra livet för en människa, ung som gammal.

för Bibu AB:s styrelse

Ingrid Kyrö Linderöth

ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SID
FRÅN STYRELSEN	3
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
INLEDNING	5
MÖTESPLATSEN	6 - 8
PROGRAMMET - UPPSÄTTNINGAR	9 - 12
PROGRAMMET - ÖVRIGT	13 - 14
SCENKONST I FRAMKANT	15
VÄRLDEN	16 - 17
BARN, UNGDOMAR & TEATER I DEN ARABISKA VÅREN	18 - 19
MÖJLIGGÖRARE	20 - 21
RESULTAT	22 - 23
FRAMTID	24
FRÅN PRESSEN	25 - 55
KREATIVITETSRAPPORTEN	56 - 68
RÖSTER FRÅN BIBUS BLOGG	69
KULTURMINISTERNS TAL	70 - 71
KERSTIN BRUNNBERGS TAL	72 - 73
STATISTIK	74 - 83
KONTAKTUPPGIFTER & CREDITS	84
BIDRAGSGIVARE	86

INSPIRATION
REFLEKTION
UTMANINGAR

RINGAR PÅ VATTNET

Strålande försommar i maj 2012. Jag vandrar runt i Lund, dyker in i samtal, presenterar seminarier och njuter av föreställningar. Plötsligt vet jag. En hel del av vad jag vill med **bibu** har blivit verklighet. Här är en fungerande mötesplats. Processer på djupet blandas med mingel. Nya bekantskaper och glada återseenden. Allvar, skratt och insikter.

De tio som deltar i en tre dagar lång workshop med Paul Collard ser ofta närmast förälskat lyckliga ut när jag möter dem. Medan de nordiska deltagarna i "Scenkonst i framkant" under en fem dagar lång process både hinner ilska till, ifrågasätta, ta upp politiska och historiska aspekter och knyta nya band. Kanske upptakten till ett nytt nordiskt nätverk... Och själva scenkonsten! Juryn har gjort ett fantastiskt arbete. Här finns inspiration, reflektion och utmaningar.

Och just nu – mars 2013 - håller jag Anna Bergs skrift "Prata scenkonst – en enkel metod för klassrummet" i min hand. Hon har skrivit den för Regionteater Väst efter att ha bollat tankarna "med mina kloka meddeltagare under Paul Collards workshop på **bibu**".

I dag gästspelar Teater Sagohuset i Salzburg, i höstas i Washington och båda gästspelen är direkta resultat av deras medverkan på **bibu**. En SMoK-representant (Sveriges musik och kulturskoleråd) mötte Paul Collard och har nu bokat honom till deras Rikskonferens. I Lund initierades även ett samarbete mellan egyptiska Alwan wa Awtar och brittiska CCE, två organisationer som arbetar med konst i syfte att stärka barns, inte minst underprivilegierade barns, kreativitet och kritiska tänkande.

Före maj 2012 visste knappt någon vad "Carrasco Dance Company" var, men efter deras "Bartolomeo" reste sig en publik på flera hundra personer och jublade! Kompaniet fick ett genombrott och är nu flitigt anlidade runt om i Sverige. Speeddatingen har varje gång lett till nya samarbeten mellan frilansande dramatiker/regissörer och teatrar/kompanier...

Intrycken från **bibu.se 2012** och de faktiska ringar på scenkonstvattnet som biennalen ger gör mig glad och stolt. Drömmen om ett forum som tar både barnet och konsten på allvar är på väg att bli verklighet.

Det är en ynnest att vara med och utveckla en verksamhet man brinner för. Det har jag fått. Tack för den möjligheten.

Pia Paglialunga

biennialchef september 2007 – juni 2013

MÖTESPLATS

INSPIRATION • REFLEKTION • UTMANINGAR

bibu.se är Sveriges ledande mötesplats med, för och om professionell scenkonst som vänder sig till en ung publik. Fokus ligger på ett antal juryvalda svenska och internationella uppsättningar. Tillsammans med ett omfattande seminarieutbud, olika samtalsforum och sociala events skapar de en arena för analys och diskussion kring områdets kvalitet, status och utvecklingsmöjligheter.

Hit kommer deltagare från hela Sverige och för varje biennal allt fler internationella. Deltagarna kommer från olika branscher; scenkonstnärer, arrangörer, lärare/pedagoger, kulturbyråkrater och politiker. De representerar olika aspekter av möten mellan uppväxande människor och professionell scenkonst. Samtliga har ett inflytande över vad barn/ungdomar får ta del av och kontaktytor dem emellan är betydelsefulla för områdets utveckling. Under **bibu** kan de mötas kring gemensamma upplevelser av föreställningar och föreläsningar samt i workshops och debatter liksom på biennalcaféet och den stora festen.

Att bidra till ett friskt flöde mellan länder/kulturer, traditioner, forskning och praktik och därmed mellan individer är en av bibus grundidéer. Ambitionen är att deltagarna sedan - i sina olika funktioner - tänker nytt, vässar konsten och ser till att barn och unga, runt om i landet får del av resultaten.

"Och alla vi som gång efter annan styrt kosan mot Lund och BIBU, har vänt åter därifrån med impulser som sedan skickats vidare i samtal och konstnärliga processer. I mötesrum, scenrum, gymnasalar och klassrum runtom i landet. Med den unga publiken som slutlig mottagare."

Kristina Ros, projektledare för Barnteaterakademin

Barnkulturens konstnärliga utveckling har en koppling till dess status och synlighet. Som för all konst måste dess utövare reflektera över sina uttryck, berättelser och publikattityder. Vilka betydelser har de och deras verk för samtiden och framtiden? Att fundera, analysera och debattera är livsviktigt.

"Varför spelar barnkulturen på en helt annan arena än all annan verksamhet, konstnärlig som kommersiell? Varför kallas barnkultur introvert när den vill förkovra sig, vidga sina vyer och höja sig själv? Varför är den exkluderande ju högre kvalitetskrav den ställer? Vilken annan bransch skulle ifrågasättas för sin egen mäsas, interna mötesplatser eller nätverkande?"

Maria Bolme

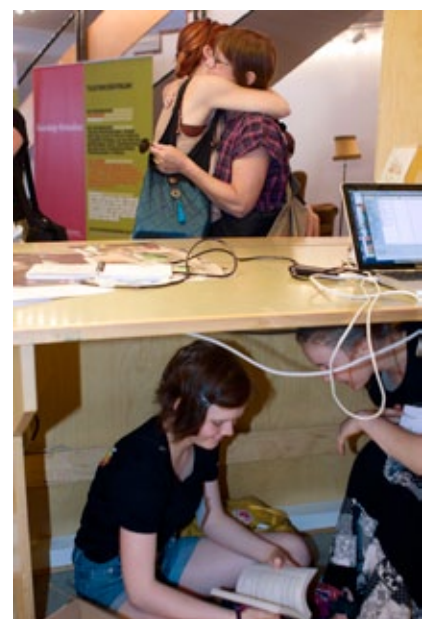
Det internationella perspektivet är centralt. Biennalen är en manifestation där internationella intressenter får inblick i svensk scenkonst för unga och en plattform där svenska aktörer får ta del av högkvalitativa internationella gästspel samt forskning, lägesrapporter m.m. från andra länder. Som träffpunkt stimulerar biennalen till nya internationella samverkansprojekt och utbyten.

År 2012 kom 1.036 biennaldeltagare till Lund från 24 olika länder.

MURIKAMIFICATION

Med holländska "Murikamification" – ett vandrande dansverk, drömskt integrerat och i samklang med stadsmiljön - flyttade **bibu** för första gången ut scenkonst till Lunds gator och torg. Folk på väg till jobbet eller affären, flanörer samt elever och personal på Vårfruskolan där föreställningen slutligen landade, drabbades av dans i sina egna vardagsmiljöer. Fyra föreställningar!

BIENNAL MED PUMPANDE HJÄRTA

Miljöer, lägen, avstånd och funktioner är, liksom serviceattityder, viktiga parametrar för att få till en god atmosfär som främjar öppenhet och samtal. Enligt utvärderingar har deltagarna alltid uppfattat biennalen som vänlig och inkluderande. En del har uppskattande beskrivit hur lite statustänkande och positionering det är på **bibu** i kontrast till hur de upplevt en del andra arrangemang. **bibus** personal brukar få gott "betyg" för bemötande och service, medan övriga parametrar inte legat i topp. Inför **bibu.se 2012** genomförde vi därför ett antal förändringar. Vi flyttade biennialcentret till Lunds Stadshall som ligger i stadens absoluta centrum, laddade huset med många funktioner och "inredde" det.

I Stadshallen fanns infodisk med pass- och biljetthantering, café/bar med servering både inne och ute, seminarielokaler, drop-in-rådgivning med representanter från Statens Kulturråd och Riksteaterns Scenkonstportal. Här fanns idévägg och soffgrupper. Här genomfördes speeddating mellan regissörer/dramatiker och uppdragsgivare, liksom biennalfest, invigning och Unga Radioteaterns, för var dag allt mer efterfrågade soundwalk. Miljön, läget och funktionerna bidrog till att huset flödade av besökare från morgon till sen kväll. Här träffade deltagarna varandra och kunde välja att stanna i myllret eller leta upp prång för mer avskilda samtal.

DYNAMIK

För första gången arrangerade **bibu** ett par längre workshops/labs som löpte genom biennalen. Det var små grupper som använde programutbudet som inspiration/råmaterial för att fördjupa något tema och sedan delade med sig av sina processer och/eller resultat i öppna redovisningar. Formen är exklusiv, men fördjupningsprocesserna i labben bidrar såväl till stämningen under biennalen som till resultaten i deltagarnas respektive verksamheter. Läs mer under rubrikerna "Kreativitetsrapport" respektive "Scenkonst i framkant".

Utöver invigning och biennalfest genomfördes ett antal lite mindre, sociala arrangemang för att sammanföra vissa deltagare med andra, bl.a. en middag där den franska delegationen fick träffa några väl initierade företrädare för den svenska scenen.

Biennialens dynamik gynnas av om deltagarna stannar längre tid. För att bidra till detta har biennialledningen valt att öppna möjligheten att boka biennialpass en månad innan man kan köpa enstaka biljetter. Vidare premierar prissättningen köp av flerdagarspass framför endagspass.

En annan viktig faktor för deltagarmixen är att Teatercentrum bjuder sina medlemmar på biennialpass och genom att förlägga sitt årliga riksdeltagar-möte i direkt anslutning till **bibu** kan de även subventionera resekostnaderna. Frigruppernas ekonomiska möjligheter till fortbildning, resor, festivalbesök m.m. är i allmänhet mycket begränsade. Utan Teatercentrums insatser skulle sannolikt institutionernas medarbetare dominera starkt på biennialerna.

Blandningen av allvar och glädje, djupdykningar och hastiga möten, konstnärer, pedagoger, barn och byråkrater, fria aktörer och institutioner skapar en dynamik.

SOUNDWALK

Med instruktioner och berättelser i lurarna du fått tar du dig framåt, bakåt, runt om i rummet. Tillsammans med ljudet och de andra deltagarna skapar du unika historier, flyger till främmande världar och får uppleva saker du trodde att du hade glömt...

SCENKONST!

Uppsättningarna är biennalens ryggrad. Runt dem uppstår samtal och nya idéer, men här bryts också åsikter. Därför är det viktigt att presentera högintressanta verk från den svenska och internationella scenen.

På **bibu.se 2012** presenterades 22 olika produktioner, de allra flesta framvaskade av en mångkompetent och engagerad jury. Utöver juryns val presenterades ytterligare tre verk.

JURYN & URVALSPROCESS

Juryen bestod av sex medlemmar som med stor frihet förverkligade uppdraget att utse ett antal svenska uppsättningar samt komplettera dem med gästspel från Belgien och Holland. De skulle ur scenkonstområdets hela genrebredd välja ut ett antal produktioner som riktar sig till ung publik (0 – 19 år) och som haft premiär 2010 eller 2011. I juryns samtal var begrepp som nyskapande, vidgad form (föreställningens tilltal och process), kvalitet samt från vems perspektiv berättelsen gestaltas återkommande. Kontext, konstnärliga drivkrafter och produktionsförutsättningar ventilerades, liksom frågor kring om/var/när/hur barnen själva kan komma in i det konstnärliga arbetet och i urvalsprocesserna.

Vi uppskattar att runt 300 professionella barn- och ungdomsföreställningar hade premiär i Sverige under perioden 2010-2011. Av dem såg juryn 167. De hade dessutom personliga och geografiskt spridda "spanare" som tipsade dem om spännande produktioner och därmed breddade synfältet. Hur många föreställningar spanarnätverket tagit del av är okänt. Det slutliga urvalet bestod av femton svenska produktioner, varav två inte medverkade eftersom **bibu** inte klarade att möta de tekniska och ekonomiska förutsättningarna.

På biennalen 2012 var alla internationella gästspel från Belgien och Holland, där utbudet för barn och unga ligger i framkant internationellt sett. Båda länderna har vitala scener för ung publik och där finns uttryck, traditioner och metoder som är värdefulla att ta del av.

Juryen motiverade varje enskilt val. Läs motiveringarna på vår hemsida.

JURYN

Eva Andersson,

producent Salto!/Dansstationen

Anders Duus,

dramatiker och dramaturg

Sara Granath,

teaterkritiker - SvD

Olof Lindqvist,

VD - Regionteater Väst

Niclas Malmcrona,

verksamhetsledare - Svenska ASSITEJ

Lisa Spets,

konstnärlig ledare – ZebraDans

Presentationer av dem finns på

bibus hemsida.

FRÅN JURYN

Under ett drygt år av intressant och intensivt arbete har vi i juryn sett föreställningar och diskuterat, både på nätet och under våra möten.

Tillsammans har vi sett 167 svenska samt 64 internationella uppsättningar, de allra flesta live och några av dem på DVD. Vårt fokus har varit ambitionen att göra ett urval av det konstnärligt intressanta, att lyfta nya berättelser och nya former och att premiera kunskap och utveckling, på ett sätt som kan göra **bibu.se 2012** till en inspiration för scenkonst-Sverige. Vi har vägt hantverk mot nyskapande, fört långa samtal om ur vems perspektiv olika berättelser gestaltas, och ägnat oss åt den svåra uppgiften att jämföra olika scenkonstformer. Vi har försökt ringa in tendenser och tematiska spår där vi hittat dem. Bland mycket annat kan här nämnas en trend med föreställningar i föredragsformat, sex som tematik, föreställningar baserade på dokumentärt material och devising som arbetsmetod.

På ungdomsteatersidan görs mycket spännande arbete, inte minst av normundersökande karaktär, vilket märks i urvalet. Det har varit en lång resa, men vi i juryn har framför allt haft roligt. Vi är glada och stolta att kunna presentera vårt urval.

*Eva Andersson, Anders Duus, Sara Granath, Olof Lindqvist,
Niclas Malmcrona och Lisa Spets*

JURYNSVAL

SVENSKA UPPSÄTTNINGAR

ASTRONAUTEN SOM INTE FICK LANDA • Backa Teater
BARTOLOMEO • Carrasco Dance Company
DET BÖRJADE SOM EN SKAKNING • Teater 23 & Varietéteatern Barbès
HISTORIEN OM EN FLICKA • Teater Fenix & Östgötamusiken
MAX – PJÄSEN OM BOLLEN, BILEN OCH LAMPAN • Teater Sagohuset
MIRA GÅR GENOM RUMMEN • Unga Dramaten
OM HON VAR EN KILLE SKULLE JAG VARA KÄR I HENNE
Ögonblicksteatern & Juntan
PROJEKT:ID - BRUCE/BRENDA/DAVID • Regionteater Väst
PROJEKT:ID - VIKARIEN • Regionteater Väst
ROFLMAOWTIME • ung scen/öst
SVANSJÖN • Scenkonstbolaget
TRASH • Memory Wax
TRESTEG • Regionteatern Blekinge Kronoberg & Riksteatern
UPPFÖSTRARNA & DE OUPPFÖSTRINGSBARA • Unga Klara
WHAT'S UP SÅPMI? • Giron Sámi Teáhter

INTERNATIONELLA GÄSTSPEL

HOP • Nevski Prospekt, Belgien
I SEE YOU • kabinet k, Belgien
m2 • Cie Ea Eo, Belgien
MURIKAMIFICATION • Erik Kaiel, Holland
PARADE Het Lab, Holland
TWIST • Kopergietyer & Nie, Belgien/Norge

ÖVRIGA UPPSÄTTNINGAR

Uppsättningar av ung scen/öst har blivit utvalda både 2010 och 2012, men kunde inte delta. Därför bad vi ung scen/öst att själva välja vad de ville medverka med. De valde **Jag blir en bubbla (som blir ett monster som blir ett barn)**.

bibu har ambitionen att presentera produktioner från de konstnärliga högskolorna, förutsatt att de är för ung publik. År 2012 spelades **JaLaDa**, en flerspråkig föreställning skapad i samarbete mellan masterprogrammet vid Teaterhögskolan i Malmö och Teater Foratt.

Månteatern är en av värdstaden Lunds teatergrupper och de bjöds in att medverka med en uppsättning. De valde att presentera dansteaterföreställningen **Lövet**, en samproduktion med Dansstationen. **Lövet** hade urpremiär på biennalens första dag.

SPEEDDATING 2012

106 unika möten

22 uppdragsökande varav:

14 kvinnor och 8 män

9 dramatiker

9 regissörer

4 både manusförfattare & regissörer

14 teatrar:

4:e teatern

Big Wind

Boulevardteatern

Dalateatern

Girón Sámi Teáhter

Månteatern

Radioteatern

Regionteater Väst

Regionteatern Blekinge/Kronoberg

Riksteatern barn & unga

Scenkonstbolaget

Teater Halland

Teater Martin Mutter

ung scen/öst

& ALLT ANNAT

Runt föreställningarna presenterade **bibu** ett blandat program; samtal, seminarier, workshops, invigning, presentationer, speeddating, soundwalk, fest, mingel och middagar. Som alltid var ambitionen att ta både barnet och konsten på allvar.

KONSTNÄRLIGA SAMTAL

Att skapa utrymme för reflektion och erfarenhetsutbyte kring konstnärliga frågor är centralt på **bibu**. Föreställningssamtalen med juryn är ett viktigt exempel. I andra seminarier och workshops avhandlades bl.a. genus, ljussättning, Strindbergs barndom, mötet mellan tradition och samtid, dramatikers vara eller inte vara samt avsaknaden av etnicitet i svensk barnteater.

I en fem dagar lång nordisk mötesplats kring konstnärlig praktik - Scenkonst i framkant - fördjupade sig ett tiotal personer i frågor om drivkrafter och metoder samt scenkonstens roll i samhället. Läs mer på sid 15.

COMMON GROUND – skola scenkonst

Under denna rubrik presenterades ämnen, erfarenheter och frågor som är lika intressanta att ta del av för lärare och rektorer som för dansare, dramatiker och teaterchefer. Områden där ingen part är den allenarådande auktoriteten.

bibu vill hitta knypunkter mellan skolpersonal och scenkonstnärer. Ämnen som berör dem alla, där de med sina olika synvinklar och förhållningssätt kan berika varandra. Ett sådant ämne är kreativitet och en av biennalens största satsningar 2012 var ett kreativitetsspår med internationellt erkända föreläsare. Läs om det på sidorna 54 – 66.

VÄRLDEN

Vi lever i en värld med gigantiska skillnader i levnadsvillkor. På biennialerna ska människor från olika platser beredas utrymme att berätta om hur situationen är vad gäller barn och scenkonst i deras länder. Hur är vår relation till andra delar av världen? Vad kan vi lära av varandra? På **bibu.se 2012** belystes bl.a. läget under den arabiska våren och i Palestina. Läs mer om detta på sidorna 18 - 19.

SPEEDDATING

För frilansande upphovsmän är det viktigt att få tillfälle att presentera sina idéer för potentiella uppdragsgivare, men uppdragsgivarna är ofta väldigt upptagna. Speeddating är ett koncentrerat sätt att mötas och de som anmält sig har avsatt tid för att lyssna respektive presentera. För andra gången arrangerade Svenska Regissörsföreningen (Teaterförbundet) i samarbete med Svensk Scenkonst och Centrum för Dramatik en speeddating för dramatiker/ regissörer och teatrar.

INVIGNING

Biennalen öppnades av kulturminister Lena Liljeroth Adelsohn som avsatt en hel dag till att se föreställningar. Läs hennes tal på sidan 68.

På talarlistan fanns bibus alla huvudfinansiärer representerade; Lunds kommun, Region Skåne och Statens Kulturråd. Kommunfullmäktiges ordförande Annika Annerby Jansson välkomnade alla till Lund och berättade om staden. Yngve Pettersson, ordförande för Region Skånes kulturnämnd, samtalade med konferencier Susanna Dzamic om varför regionen är så stark inom barnkulturområdet. Kvällen avslutades med att styrelseordföranden för Statens Kulturråd, Kerstin Brunberg, uppvaktade sexåringen **bibu** med ett tal som återges på sid 70.

ANDRAS ARRANGEMANG

Det finns alltid organisationer som arrangerar aktiviteter och förlägger möten m.m. i anslutning till biennalen. Oftast för att deras anställda, medlemmar eller gäster ska kunna ta del av biennalens utbud.

EXEMPEL

på andras arrangemang i anslutning till bibu.se 2012:

- ASSITEJ: dramatikerworkshop Sydafrika – Sverige • Ljussättarföreningen: fackligt möte • Nordiskt ASSITEJ-möte Riksteatern: Mingel på Kulturkrogen • Statens Kulturråd: styrelsesammanträde
- Teatercentrum: Riksdeltagarmöte

COACHER

Malin Axelsson, Sverige. Konstnärlig ledare och enhetschef ung scen/öst

Katrine Karlsen, Danmark. Skådespelare och konstnärlig ledare Graense-loes

Marja Korhola, Finland. Dansare, koreograf och konstnärlig ledare Raatikko Dansteater

Sissel Romme Christensen, Danmark. Scenograf och konstnärlig ledare Graense-loes

ÖVRIGA DELTAGARE

Moa Backman, Sverige. Konstnärlig ledare Unga Tur

Anne Jonsson, Sverige. Konstnärlig ledare Berglund

Nasim Aghili, Sverige. Dramatiker och chefredaktör för tidskriften Ful

Riku Immonen, Finland. Koreograf och dansare

Hanna Ryti, Finland. Skådespelare, dramatiker och regissör

Guðjón Davíð Karlsson, Island. Skådespelare

Tale Naess, Norge. Dramatiker, dramaturg, och producent Propellen Teater

Goro Tronsmo, Norge. Konstnär och regissör

SCENKONST I FRAMKANT

– NORDISK MÖTESPLATS KRING KONSTNÄRLIG PRAKTIK

Tack vare stöd från Nordisk Kulturfond kunde **bibu** bjuda in scenkonstnärer från grannländerna till ett fem dagar långt lab kallat "Scenkonst i framkant". Syftet var att undersöka behovet av en återkommande nordisk plattform kring konstnärlig praktik. Ett forum för professionellt erfarenhetsutbyte där nordiska scenkonstnärer samtalar, inspireras, utmanas och utvecklas. Fokus låg på scenkonsten med spets och de konstnärer som ligger i framkant inom nordisk scenkonst för barn och unga, som arbetar nyskapande och bryter ny mark.

Tanken var att en utövare från vardera Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige skulle vara coach och att de tillsammans skulle planera labbet. Då förutsättningarna gällande budget och framförhållning blev snävare än planerat begränsades antalet coacher: Malin Axelsson från ung scen/öst i Sverige, Katrine Karlsen tillsammans med Sissel Romme Christensen från Graense-loes i Danmark och Marja Korhola Raatikko Taanssiteatteri i Finland. Coacherna utsåg övriga deltagare från sitt land medan **bibu** fick kontakt med de norska deltagarna via Rolf Engelsen på Kunstløftet, Norges kulturråd och Ragnhild Aspen Mærli från Dramatikkens Hus och de isländska via Steinunn Knutsdóttir, rektor på teaterhögskolan på Island och Vigdis Jakobsdóttir från isländska ASSITEJ. Efter två sista-minuten-återbud deltog tolv personer.

Labbet omfattade tre dialogseminarier à tre timmar samt en avslutande öppen redovisning. Utöver detta fanns reserverade biljetter till ett antal föreställningar och andra seminarier som deltagarna erbjöds ta del av samt sociala event tisdag, fredag och lördag kväll.

Viljan att koppla scenkonst till samhället och att använda den som verktyg för förändring var stor bland deltagarna. Diskussionerna kretsade mycket kring ett hårdnande samhällsklimat och avsaknaden av samhällelig gemenskap. Gruppen diskuterade scenkonstens roll i samhället nu och sedan 70-talet. Men det handlade också om lust och lekfullhet som drivkrafter i skapandet och om erfarenheter av kollektivt skapande och icke-hierarkiska strukturer. Om Scenkonstens förmåga att få människor att komma samman samt teaterns "liveness" och ett ständigt levande kontrakt mellan scen och salong.

ÖPPEN REDOVISNING

Det avslutande publika seminariet genomfördes som en öppen workshop eller performance, då deltagarna upplevde att de inte kommit fram till entydiga slutsatser att presentera. Väggarna i Lunds Stadshalls sessionsal täcktes av spännpapp och deltagarna ritade upp tidslinjer och rubriker över diskussioner som förts under seminarierna. Publiken bjöds in att delta genom att tillsammans med deltagarna fundera, diskutera och skriva upp tankar. I salen fanns tre mikrofoner där deltagarna ömsom pratade fritt och ömsom diskuterade olika aspekter på den nordiska scenkonsten för barn och unga. Någon gjorde anteckningar på dator som projicerades på väggen och musik låg på i bakgrunden.

Det öppna seminariet planerades gemensamt av gruppen, och det relativt snabbt, vilket möjliggjorde dess öppna och lekfulla form som gav förutsättningar för fördjupade samtal och hög delaktighet.

VÄRLDEN

Utbytet med andra länder och kulturer är en av biennalens grundstenar. Här finns flöden i olika riktningar och på olika nivåer. Internationella gästspel som ger den svenska scenen konstnärliga impulser.

"Bibu är viktigt också för att det bidrar med internationella perspektiv. Intryck från andra delar av världen är sorgligt sällsynta i svenskt scenkonstliv, och är förstås helt avgörande för att vidga vyer och öppna nya tankar. Vi är många som upplever att de internationella gästspelen på bibu är en välgörande injektion som vi inte skulle fått på annat sätt."

Anders Duus

Till **bibu** kommer också barnkulturaktörer som vill ta del av vad som händer i Sverige på deras områden och arrangerar som kan bjuda in svenska kompanier till andra delar av världen.

"Det har inneburit en stor glädje och ära för Teater Tre och gett oss möjlighet till resor över hela världen och möten med barn och vuxna från vitt skilda kulturer."

Sara Myrberg, Teater Tre

Samtal om europeisk kulturpolitik. Erfarenhetsutbyte mellan personer och organisationer som drivs av likartade ambitioner men arbetar under helt olika förutsättningar; ibland början till ett djupare, mer långsiktigt samarbete.

"Teaterunionen har deltagit på varje Bibu med olika programpunkter samt inbjudna grupper av internationella besökare, som här fått en unik chans att möta svensk barn- och ungdomsteater. Många upplevelser och kontakter under bibu har lett till fortsatt internationellt utbyte."

Ann Mari Engel, Svensk Teaterunion - Svenska ITI

Några exempel från **bibu.se 2012**:

En fem dagar lång workshop med fyra svenska och fyra sydafrikanska dramatiker som för andra gången samlades runt temat "Poverty/Fattigdom" inom projektet "Inspiring to Play". Första sessionen var i Kapstaden och skolbesök för att undersöka begreppet "fattigdom". Ingick både i Sydafrika och Sverige.

NORDISKA RÖSTER OM BIBU

"Bibu inspirerer Assitej Norge ved å

- være en så kvalitativt god, oppdattert og stor festival
- være en nettverksbyggende og faglig nysgjerrig festival
- være en festival der viktige diskusjoner og dialoger tar plass"

Anne Mali Sæther,
styreleder i Assitej Norge

"BIBU är ett "måste" för finska barn- och ungdomsteateraktörer. Där har vi kunnat bekanta oss i de bästa svenska, nordiska och internationella föreställningar; i nyaste strömningar inom barn- och ungdomsteater och de mest aktuella dramatikererna och regissörerna i Sverige och hela Norden."

Nina Jääskeläinen,
ordf. Assitej Finland

Utifrån research och egna iakttagelser skrev deltagarna dramatiska texter som vänder sig till barn och unga. Projektet är ett samarbete mellan de nationella ASSITEJ-avdelningarna i Sydafrika och Sverige.

Antalet internationella förfrågningar om att medverka, besöka eller samarbeta ökar kontinuerligt; nu kommer minst en per vecka. Inför biennalen 2012 blev vi bl.a. kontaktade av Isabel Andreen på "Spectacle vivant en Bretagne". Hon organiserade så att en delegation av konstnärer från franska kulturhus och festivaler kom till Lund. Från fransk sida är man intresserad av ett mer långsiktigt samarbete med **bibu** kring scenkonst för ung publik.

Från USA kom Claude Heintz, skapare av MaxLuxPro och LX-series som är betydelsefulla gratisprogram inom ljusdesign, och höll i två av biennalens programpunkter. Det var första gången han besökte Sverige och tillsammans med sin fru såg han även flera föreställningar. Läs mer om Claude Heintz under "Från pressen".

I samtalet "Perspektiv Europa" om ekonomiska nedskärningar, konstnärliga landvinningar och framtida utmaningar deltog bl.a. Kees Blijleven som är teaterchef för Jeugdtheater de Krakeling i Amsterdam, Kerensa Verhoosel, dramaturg vid HETPALEIS i Antwerpen och Luca Bergamo, general-sekreterare Culture Action Europe.

Från Skottland kom Caroline Bowditch - dansare, koreograf och f.d. Dance Agent for Change vid Scottish Dance Theatre – för att beysa ämnet dans och funktionsnedsättning.

Teater Sagohuset hade inviterat artister från den indiska Kutiyattamgruppen Natana Kairal till Lund och de deltog i biennalen. Kapila Venu som är dansare/koreograf i truppen höll, tillsammans med Rani Nair, en workshop om mötet mellan tradition och samtid.

Under rubrikerna "Scenkonst i framkant" respektive "Kreativitetsspåret" presenteras fler internationella medverkande.

S NABBFAKTA

32% av programpunkterna hade internationell medverkan

I 17 internationella biennaldeltagare kom från 23 olika länder

LÄS MER »

Scenkonst i framkant sid 15
Kreativitetsspåret sid 54

BARN, UNGDOMAR & TEATER I DEN ARABISKA VÅREN

Den arabiska våren var en av de stora världshändelserna mellan biennialerna 2010 och 2012. Samtidigt var konstens roll för barns möjligheter att utvecklas, behålla sin krea tivitiet samt ta plats och del i de samhällen där de lever ett centralt ämne för **bibu.se 2012** och det blev därför angeläget att lyfta frågor om barns situation i Mellanöstern och Nordafrika (MENA-länderna).

"Jag kan inte säga vad jag vill i vårt samhälle, men på scenen kan jag göra det och man måste lyssna på mig. Att stå på scenen gör mig starkare, ger mig självförtroendet att uttrycka allt sådant jag annars inte kan säga. Jag är starkare än publiken för den är där för att höra vad jag har att säga."

Så berättar en upprorisk tonårsflicka som fått möjlighet att delta i drama-träning och i teaterföreställningar. Hon kunde ha levt var som helst; i revolutionens Egypten, i storstad eller på landsbygd, i Palestina, i ett flyktingläger i Libanon, någonstans i Jordanien, i Syrien och i de andra nationer som nu berörs av den Arabiska våren. Den absoluta majoriteten av barnen i dessa länder lever i fattigdom, marginaliserade utan resurser. Men resningarna i Arabvärlden har väckt ett starkt hopp om en bättre framtid. Hur påverkas då barnen i denna omvälvningarnas tid? Vilken roll spelar kulturen?

Tack vare stöd från Svenska Institutet och kompetent hjälp – främst av Brita Papini – med urval och kontakter kunde vi bjuda in elva representanter från sju betydelsefulla kulturorganisationer som alla arbetar med unga samt betonar människorätts- och demokratifrågor. Brita Papini, som då var stationerad i Kairo och arbetade med Tamasiprojektet*, blev med sitt stora kunnande och engagemang en omistlig guide och dörroppnare.

I seminarier och workshops förmedlade gästerna från MENA-länderna erfarenheter, berättelser och metoder ur sin vardag. De tog även aktiv del av biennialprogrammet och nya kontakter knöts mellan dem och andra biennialdeltagare från olika delar av världen.

DELTAGANDE ORGANISATIONER

Alwa wa Awtar, Egypten
www.alwan-awtar.org

Al Harah Theater, Palestina.
www.alharah.org

The Freedom Theatre, Palestina
www.thefreedomtheatre.org

I-act – International Association for creation and training Egypten.
www.iact-eg.org

KHAYAL Arts & Education, Libanon.
www.khayalart.org

Ruwwad, Jordanien.
www.ruwwad.jo

TheatreDay Productions, Palestina.
www.theatreday.org

En åttondeklass i Hjärupslundsskolan, Staffanstorps kommun fick besök av The Freedom Theatre som berättade om sin verksamhet i Jenins flyktingläger och om situationen på Västbanken. De genomförde en workshop där skådespelarna visade hur de arbetar med Playback Theatre - en metod där publiken delar med sig av sina historier och får se dem iscensatta - och lät eleverna testa. The Freedom Theatre arbetar för att ge barn och ungdomar i Palestina möjlighet att utvecklas så de ska kunna bygga en bättre framtid och de svenska ungdomarna kom i kontakt med en verklighet som är väldigt olik deras egna.

Massmedia visade stort intresse för gästerna från Nordafrika och Mellanöstern.

LÄS MER »

Pressen om bibu.se 2012 sid. 25

* I Tamasiprojektet samarbetar Stockholms dramatiska högskola (StDH) och Sida för ett mer hållbart, mångfaldigt och levande scenkonstliv i MENA-regionen, för ökad yttrandefrihet och demokratisk samhällsutveckling.

MÖJLIGGÖRARE

Bakom biennalen finns finansiärer och volontärer. Medproducenter och samarbetspartners. Timanställda och uppdragstagare. Ett team, en chef, en styrelse, en jury och två ägare. Och alla behövs. Liksom de kompanier och teatrar som medverkar trots att **bibu** inte kan betala gager utan bara täcker direkta omkostnader.

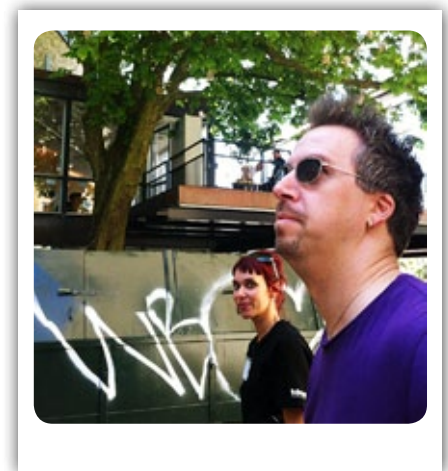
Teatercentrum och Svenska ASSITEJ har tillsammans sett till att Sverige fått ett samlande forum med, för och om professionell scenkonst för en ung publik. De hade idén och uppvaktade olika potentiella samarbetspartners i Sverige tills de fann en stark och välkomnande värdstad och -region. Genom sina nätverk, nationellt som internationellt, och sitt kunnande inom scenkonst och kulturpolitik har de möjliggjort att biennalen snabbt fått ett stort genomslag och många deltagare.

Biennalens basfinansiering kommer till ungefär lika stora delar från stat, region och kommun. Statens Kulturråd, Kultur Skåne och Lunds kommun bidrog vardera med mellan 1,6 och 1,9 miljoner kronor till **bibu.se 2012**. Både region och kommun gick denna gång in med extra finansiering för att möjliggöra en värdig invigning. Trepårtssamarbetet ger biennalen en ovärderlig ekonomisk bas.

Nordisk Kulturfond bidrog med 150.000 DKK till Scenkonst i framkant. Svenska Institutet avsatte 150.000 kr för att täcka kostnaden för ett antal medverkande och gäster från MENA-länderna.

Tack vare 178.000 kr av statliga Skapande Skola medel kunde **bibu** i samarbete med Lunds Barn- och skolförvaltning samt Lunds kommun/Kultur genomföra Kreativitetsspåret.

KulturKraft Syd var en viktig samarbetspartner. Som medarrangör till ett större antal seminarier och workshops gick de in med 124.000 kr vilket

RE:SPACE LUND

För ungdomsprojektet Re:Space Lund, som pågick från september 2011 till mars 2012, beviljade Kulturbryggan 150 tkr och Framtidens Lund 50 tkr. Hösten 2011 bekostade The Creative Plot (dåvarande LINK) två medarbetares deltagande i ett Trans Europe Halles-möte om Community Arts i Bordeaux.

ÖVRIGA MÖJLIGGÖRARE

- 21 medverkande teatrar & kompanier
- 43 samarrangörer/medproducenter
- 7 bidragsgivare
- 7 organisationer gav materiellt stöd
- 6 jurymedlemmar
- 1 styrelseordförande
- 6 styrelseledamöter
- 4 oavlönade konsulter
- 8 projektanställda i bibu-teamet
- 1 oavlönad praktikant
- 1 biennialchef
- 1 ekonom
- 1 IT-konsult
- 49 timanställda (1.655 timmar!)
- Månteaterns scenmästare
- Lunds Stadshalls personal
- Lunds Stadsteaters personal
- Teater 23:s personal
- Teater Sagohusets tekniker
- 31 volontärer (ca 600 timmar!)
- m.fl.

LÄS MER »

Samarrangörer sid 80

bl.a. resulterade i att biennalen hade många medverkande från andra länder. KulturKraft Syd har i sin tur finansiering från Europeiska Socialfonden. Även Folkuniversitet gick in som medarrangör och bidrog med 30.000 kr.

Barnens Scen i Malmö och **bibu** samarbetade kring belgiska Nevski Prospekts gästspel, Barnens Scen tog 25.000 kr av totalkostnaden för gästspelet. Danska SWOP-festivalen och **bibu** delade på resekostnaderna för Murikamificaton som deltog i båda festivalerna.

Erikshjälpen Second Hand och Malmö Opera bistod med möbler, mattor m.m. för inredning av biennialcentret. Skånes Dansteater lånade ut scenteknik. Live Media Group gav biennalen kraftiga rabatter på hyra av scenteknik, runt 40 procent i snitt.

Utöver det monetära stödet upplät Kultur- och Idrottsförvaltningen Lund en lokal för Unga Klaras gästspel, under 14 dagar disponerade **bibu** Spyken Södra utan någon hyreskostnad.

Under första halvåret 2012 arbetade biennialteamet i IDEON Science Parks lokaler. Mot subventionerad hyra tillhandahöll de ett möblerat kontor med tio platser. Kultur- och Idrottsförvaltningen Lund stod för en kostnadsfri kontorsplats hos Lunds Konsthall hela år 2011.

Edward "Buffalo" Bromberg producerade en speeddating med finansiering från Svenska Regissörsföreningen, svensk Scenkonst och Centrum för Dramatik.

När det gäller kontakter m.m. i Nordafrika och Mellanöstern har Brita Papini och Boel Höjeberg väglett biennalens medarbetare samt själva arbetat oavlönat. I ledarskapsfrågor har Christina Nordberg varit ovärderlig som coach och rådgivare.

43 organisationer var samarrangörer/medproducenter till programpunkter under **bibu.se 2012**. Respektive organisation avsatte tid och personal för att skapa innehåll och form samt stod oftast för de medverkandes arvoden, resor m.m. Sammantaget motsvarar deras insatser flera hundratusen kronor.

Juryns sex medlemmar har gjort ett enastående arbete. Deras engagemang har varit ovärderligt.

Styrelsen har bestått av ordförande Ingrid Kyrö-Linderoth och sex ledamöter varav tre utses av Teatercentrum och tre av Svenska ASSITEJ. Styrelsens kunskande, engagemang och kontaktnät är av vital betydelse för verksamhetens utveckling och framgång. Ledamöterna har skiftat, men den aktuella sammansättningen finns alltid på www.bibu.se

Produktionsteamet bestod som mest av åtta personer förutom biennialchefen. I och i anslutning till själva biennialveckan timanställde biennalen ytterligare 49 personer; scenmästare, bygg- och bärhjälp, infodiskvärdar, chaufförer m.fl. Härutöver arbetade ordinarie personal på flera av de scener vi hyrde.

31 volontärer arbetade under biennaldagarna. Utan dem hade det inte gått att genomföra biennalen inom befintlig budget.

RESULTAT

Att mäta resultat för en verksamhet som vill bidra till att utveckla, synliggöra och statushöja ett visst område är inte helt enkelt. I vilken mån bidrar **bibu** till konstnärlig förnyelse eller uppdatering av synen på och kunskapen om uppväxande människor? Så här skriver Länsteatrarna i Sverige genom Olof Lindqvist som är VD för Regionteater Väst och sitter i Länsteatrarnas styrelse:

"Bibu har under sin korta levnadstid blivit den i Sverige allra viktigaste mötesplatsen för alla som arbetar för scenkonstens plats i skolan. Professionella scenkonstnärer har fått möta rektorer, kultursamordnare och självfallet barn och unga. Kunskapsöverföringen har varit ovärderlig och stärkt den gemensamma viljan att prioritera barn och ungas behov av att tillgängliggöra sig konsten språk - ett ovärderligt språk som får alla människor, stora som små, att växa."

Att biennalen drar allt fler deltagare och i ökad omfattning konstnärliga utövare som har inflytelserika positioner är ett bevis på att verksamheten fungerar och är efterfrågad. Omfattningen av internationella gästspel och deltagare bekräftar att biennalen främjar utbytet mellan nationer och över kulturgränser. Modellen med en fristående jury är ett sätt att säkra ett konstnärligt intressant och högkvalitativt föreställningsutbud. Det finns inga siffror på vilka nya samarbeten som initierats under biennialerna eller hur många kreativa samtal som ägt rum. Men:

- Cirka 4.000 barn och ungdomar har fått uppleva unika gästspel
- Produktioner som visats på biennialerna har som en direkt följd blivit inbjudna till och medverkat i festivaler i Afrika, Asien, Nordamerika och Östeuropa
- Speeddatingen* har resulterat i nya projekt mellan frilansande dramatiker/regissörer och bl.a. Sörmlands Musik & Teater, Strindbergs Intima Teater, Riksteatern Barn & Unga, Dalateatern, Scenkonstbolaget, Teater Väster-norrland, Regionteater Väst. Erik Norbergs Whats Up Sápmi (Girón Sámi Teáhter) som visades på **bibu.se 2012** är ett konkret exempel.

- Medverkande föreläsare m.fl. bjuds sedan in till andra fora t.ex. var Paul Collards föreläsning på SMOK:s rikskonferens i mars 2013 ett direkt resultat av ett möte på biennalen 2012. Och Marie Karlsson från Ljusdal berättar så här:

"2012 var första gången vi besökte Bibu från vår kommun. Det vi upplevde under dessa dagar var oerhört lärorikt. Den 29 oktober arrangerade vi själva en med våra mått mätt stor konferens för skola och kulturliv, KUSK, som var starkt präglad av det vi upplevt under Bibu. Vi kunde förmedla relevant aktuell forskning och visa intressanta föreställningar för våra deltagare i Ljusdal som vi annars inte hade haft möjlighet till. Konferensen blev en stor succé och man har beslutat att avsätta nya medel för att göra den återkommande. Bibu är som inspiration och kunskapskälla mycket viktig för att vi skall kunna upprätthålla en god kvalitet för våra deltagare."

Denna rapport - texter, pressklipp och statistik - utgör ett underlag för läsaren att själv bilda sig en uppfattning om resultaten i relation till verksamhetens mål som är att:

FÖR LUND & SKÅNE

Cirka

- 800 tillresande besökare
- 2.000 övernattningar
- 3.000 besöksdygn
= ökad omsättning för restaurang m.fl. näringsidkare
- Biennalen och dess besökare beräknas ha omsatt om ungefär 8 miljoner kronor i Skåne
- Arbetstillfällen motsvarande 6,5 helårsanställningar
- Skatteintäkter från bl.a. besöksnäring och löntagare
- Goodwill inom barnkultur och scenkonstkretsar m.m.
- Barn, ungdomar och familjer får ta del av unika gästspel
- Lärare, pedagoger, scenkonstnärer, arrangörer m.fl. bereds kvalificerad fortbildning/kompetens-utveckling

- presentera högkvalitativ och nyskapande scenkonst från Sverige och den internationella arenan
- synliggöra och stärka positionerna samt skapa opinion för teater, dans och musikteater som riktar sig till barn och unga
- vara en manifestation av svensk scenkonst för barn och unga både nationellt och internationellt
- vara en mötesplats för alla som arbetar med scenkonst för barn och unga
- genom de internationella inslagen visa andra uttrycksformer och metoder än de traditionella, västerländska
- vara en samlingsplats för avstämning och presentation av den senaste utvecklingen inom utbildning, forskning och idéströmningar nationellt och internationellt med fokus på scenkonst för barn och unga
- främja internationella kontakter och utbyten inom området scenkonst för barn och unga
- inspirera målgrupperna till utveckling inom sina respektive verksamhetsfält

Biennalens ägare - Teatercentrum och Svenska ASITEJ - vill genom festivalen bidra till att långsiktigt säkerställa barn och ungas tillgång till scenkonst av hög kvalitet. Det är de uppväxande människornas rätt till god konst och kultur, rätt till många språk och rika upplevelser som står i centrum. Därför är också själva scenkonsten dess kvalitet, relevans och utveckling så centrala på **bibu**.

RESULTAT

Föreställningen "m²" av och med belgiska CieEaEo kommer att turnera med Dansnät Sverige hösten 2013

Belgiska Nevski Prospekt gav två offentliga föreställningar av "Hop" på Barnens Scen i Malmö i anslutning till **bibu.se 2012**

* Resultaten är från speeddating på **bibu.se 2010** samt Teaterbiennalerna 2009 och 2011. Vad som kommer ut av den vid **bibu.se 2012** blir successivt synligt på scener runt om i Sverige.

FRAMTID

Liksom efter **bibu.se 2010** vill vi fortsätta att stärka biennalen som mötesplats. Tyngdpunkten ska ligga på konstnärliga frågor vilket befäster vikten av internationell medverkan, inte minst handplockade gästspel.

År 2012 minskade vi antalet medverkande uppsättningar och ökade antalet speltillfällen, så att fler festivaldeltagare fick gemensamma upplevelser och därmed kunde föra gemensamma samtal. Erfarenheterna av detta är goda och biennaledningen tar fasta på idén även i planeringen av **bibu.se 2014**.

Alla medverkande ska uppmuntras att stanna hela festivalen, de ska om budgeten tillåter erbjudas att stanna på biennalens bekostnad. Internationella medverkande är prioriterade.

bibu strävar efter att kunna betala gager till alla medverkande.

Vi vill också i högre grad nå en ung publik lokalt och regionalt och strävar efter att stärka samverkan med berörda kommuner för att nå detta mål.

FRÅN PRESSEN

Liksom tidigare biennaler uppmärksammades **bibu.se 2012** i massmedia; nationellt, regionalt och lokalt. I såväl dagstidningar och tidskrifter som på webben.

Pressen visade stort intresset för de programpunkter som berörde den arabiska våren och Palestina, vilket är mycket glädjande. Vad som däremot är bekymmersamt är att recensioner och konstnärliga diskussioner fick ett mer begränsat utrymme. Till exempel fick Pia Huss sin artikel om de arabiska barnens verklighet publicerade i Dagens Nyheter men när hon lämnade in en om biennalen och flera av de medverkande produktionerna ur aspekten att gestalta kön så tyckte redaktionen att ämnet **bibu** redan var tillräckligt väl täckt.

Barnkulturområdet har inte så många kändisar och biennalen har normalt sett inga premiärer då föreställningarna är juryvalda. De internationella gästspel med ensembler som ofta är i Sverige för första gången bedöms tydligen inte ha något större nyhetsvärde. Dessutom är **bibu** inte längre en nyhet i sig då detta var fjärde gången. En del andra festivaler – musik, film eller scenkonst om den avser vuxen publik – bevakas mer i riksmidia. Trots att Sveriges främsta skribenter och recensenter av scenkonst för unga oftast är på **bibu** och skriver så är det inte lätt att få materialet infört. Det finns fortfarande mycket att göra när det gäller att statushöja barnkulturen.

KULTURBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

Lund. Dagböcker om kritiserad kärlek. Dansare på lunchborden. Scenkonstbiennalen för barn och unga inleddes igår. Häpnad och eftertanke blandades.

På torget. Holländska Heleen Aleid van Gigh (underst) har en helt annan syn på vad Lunds offentliga miljö går att använda till än de flesta andra. Tillsammans med sina kolleger Kim Jomi Fischer och Jasper Dzuki Jelen (överst) dansade hon från Knut den stores tong till Stortorget i går i föreställningen Murikamification.

På teatern. Genom dagböckerna följer publiken Johanna Salanders (överst) och Ann-Sofie Lundins steg in i vuxenvärlden. Och om vänskap och kärlek som börjar ifrågasättas av omvärlden och sedan av dem själva. "Många som kommer fram efteråt beskriver sorgen över att gå från barn till vuxen. Man märker inte förrän efteråt när det hänt", säger Ann-Sofie Lundin efteråt.

Svåra tonår fångades i deras

LUND

De hundra personerna i publiken skrattar högljutt åt högläsningen ur dagböckerna. Tills skådespelarna berättar om det som kanske var det viktigaste som hände men aldrig skrevs in. Om vänskap som växer till något omvärlden inte accepterar.

Pjäsen titel "Om hon var en kille skulle jag vara kär i henne" har förberett de hundra åskådarna på vad historien handlar om. Ann-Sofie Lundin och Johanna Salander läser högt ur sina dagböcker från tidigt nittiotal, som handlar om tiden när de var nio till fjorton år. Dagböckerna är autentiska och skrivna av dem själva och regissören Maja Salomonsson.

De går i samma klass och blir bästi-

sar. På varsin våning i sängen på scenen ringer de varandra. Flera samtal består enbart av skratt. I dagboken skriver de hur mycket de tycker om varandra. I tonåren utvecklas deras vänskap till något mer. Samtidigt träder de in i en mer vuxen värld där de upptäcker sin egen sexualitet, men också värderingarna från omgivningen om hur man ska vara för att passa in. Kommentarer kommer från klasskompisar, som: "Vad gör ni egentligen?", "Jävla lebb".

Deras dagböcker beskriver aldrig i detalj vad de gör, mer än att "det där" ska aldrig hända igen.

Ann-Sofie Lundins dagbok domineras efter det av hur mycket hon älskar olika killar och hur fantastiskt lycklig

Jobbig tid "Mellanstadletiden var okej men högstadiet minns jag som fruktansvärt jobbigt."

Johanna Salander, skådespelare.

hon är i sina relationer, även om det räcker med att träffa honom "i morgon". Johanna Salander däremot tycker att livet är botten. Hon börjar lyssna på Nirvana och ser ingen mening med tillvaron.

– Mellanstadletiden var okej men högstadiet minns jag som fruktansvärt jobbigt, säger Johanna Salander, nu 32 år gammal, efter pjäsen.

Pjäsen har spelats i olika delar av landet.

– Folk öppnar sig själva mycket när de kommer fram efteråt. Antingen om sina egna erfarenheter av att skriva dagbok eller om sex med personer av samma kön, säger Ann-Sofie Lundin.

I efterhand ser hon vilka detaljrika referat dagböckerna innehåller. In-

formation om kläder, citat, mat med mera. Johanna Salander berättar att hon skrev dagbok dagligen tills hon var 27.

– Berts dagbok var populär då. Mitt skrivande var nästan tvångsmässigt, säger hon.

Pjäsen spelas även idag, torsdag, klockan 10 på Lilla teatern.

FAKTA

Bibu - kultur för barn och unga

■ **Vad?** Bibu är en nationell konstbiennal för kultur för barn och unga. Äger rum i Lund varannat år sedan 2006.

■ **Vem?** Arrangeras av kulturorganisationerna Assitej och Teatercentrum.

■ **När?** Den 23-26 maj.

SYDSVENSKAN
2012-05-24

SYDSVENSKAN
Torsdag 24 maj 2012

TEXT: ANDERS MALMSTRÖM
andermalm@sydsvenskan.se

FOTO: LINDA AXELSSON
lindaaxelsson@sydsvenskan.se

dagböcker

FRÅGAN

Vad tyckte du om pjäsen?

■ Daniel Jabbar, 15:
- Den var ganska bra. Den förklarade mycket om hur tjejer upplever det när man gillar en annan tjej. Den visade att det är okej att man är olika.

■ Johannah Schanner, 13:
- Den var bra, men det blev lite färgigt när de skrattade hela tiden på telefon med varandra. Jag tror att det är lättare i skolan nu för tjejer som gillar tjejer och killar som gillar killar.

■ Dennis Elhuseyni, 16:
- Den var fin och ärlig. Världigt ärlig. Jag har svårt att beskriva, men det var fint hur de kom närmare varandra. Jag skriver själv dagbok ibland.

DANSTIDNINGEN nr 3 2012

Spännande och starka uttryck på Bibu

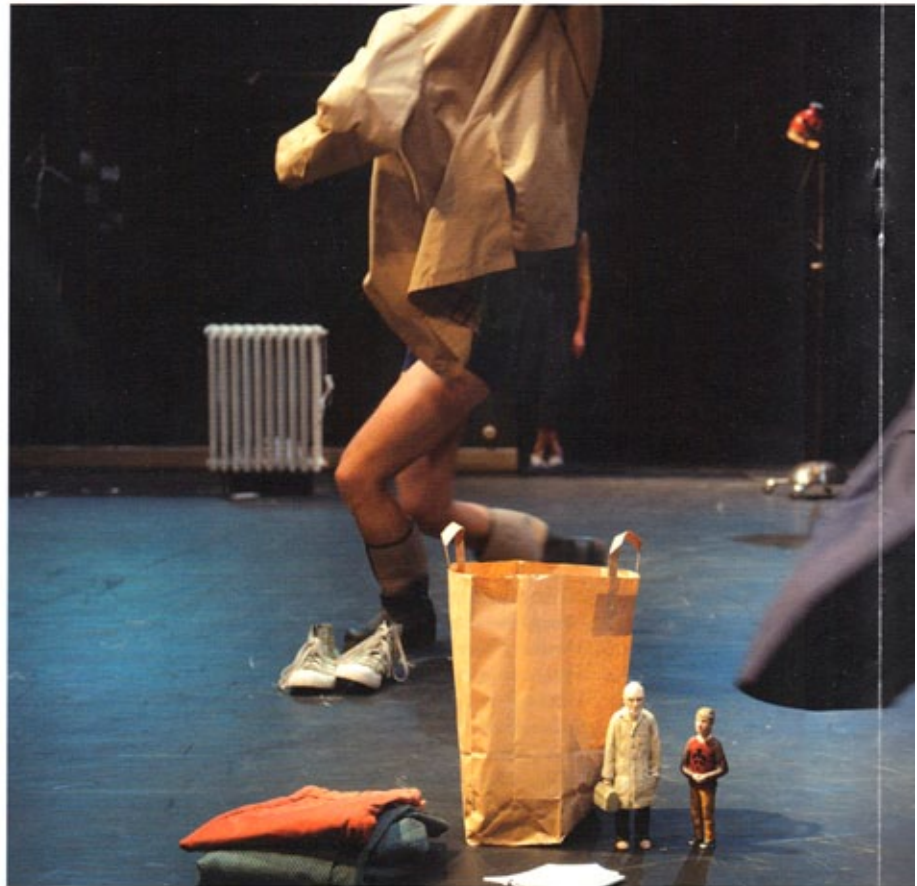
Årets Bibu, scenkonstbiennalen för Barn och Ungdom i Lund bjöd på ett generöst urval seminarier, diskussioner och framför allt formmässigt sökande och engagerade föreställningar.

När Carrasco Dance ger sin föreställning *Bartolome* är det som om taket lyfter. Publiken av branschfolk inom barn- och ungdomsteater är överförtjust.

Enligt programmet är detta: "En rörelsestudie i fem kvinnors frustration," och de rör sig i olika slags streetstilar där mycket av musiken är orientalisk. Den mogna publiken skrek överförtjust som om den var på rockkonsert.

Norrdans gav även sin version av *Svansjön* på Lunds Stadsteater, men den gången inför sorlande skolbarn. Detta två akter långa verk i koreografi av Kajsa Giertz och regi tillsammans med Maria Steinmo är så långt att det behöver en paus. Det innehåller mycket tal, dans och agerande, där prinsens plötsligt splittrar upp sig i flera gestalter, och alltsammans sker till samplad Tjajkovskijmusik, en slags Tjajkovskij light av Anders Ortman. Barnen, som var skolbarn från årskurs 2 i Lunds kommun, tog andäktigt in alltsammans. Kunde de känna igen sig i prinsens huvudrollsinnehavarens, osäkra sökande? Det verkar faktiskt så.

Föreställningen *Whats up Sápmi* med Giron Sámi Teáhter gavs istället i den till sista platsen fyllda Lilla teatern vid Stortorget i Lund. Föreställningen riktar sig till

tonåringar och uppåt och behandlar fördomar, rasism och inre förtryck i en grupp som redan är utsatt för omgivningens

arrogans. Den aggressivitet som omgivande samhälle står för vänds inte sällan inåt. Det är ett spännande stycke om identitet och sökande, gestaltat fysiskt dynamiskt i regi av Francesca Quartey och med koreografi av Ola Stinnerbom, som dessutom gjort en del av musiken.

Bibus utbud var enormt rikt med hela 167 svenska produktioner och 64 internationella. I festivalsnacket hörde man talas om många föreställningar som man gärna hade velat se men inte kunde uppnå, exempelvis gruppen Het Lab från Utrecht med *Parade*.

På Youtube ser jag en härligt förryckt trailer där man marscherar runt till just militärmusik. Kastar svampar på varandra och kliver igenom upptejpat papper. Det är bombastiskt och absurt.

En grupp som istället använde sig av mer raffinerade, men inte mindre starka effekter var

Anna Asdell och Boris Glibusic i *Whats up Sápmi*, med Giron sámi teáhter. Foto: Hans-Olof Utsi.

i Lund

Dansgruppen Kabinet K agerade i verket *I see you* i ett bedrägligt landskap, där ett dekorelement var just ett element. Plötsligt kunde någon förminsas, och ställas fram på scenen i form av en liten docka. Eller som på slutet, blåsas upp till en jättestor ballong. Foto: Kurt Van Der Elst.

Kabinet K från Gent som skapade ett vackert och associativt, men också bedrägligt landskap i föreställningen *I see you*. Man använde en liten docka för att krympa ner någon, spatserade barfota över en glasskiva som krossades och framför allt: hade aktörer från småbarnsåldern upp till pensionsåldern. Föreställningen innehöll ett slags rituellt fantasteri.

På ett seminarium med Kungliga operan berättades om ett projekt där ungdomar från åk 6 i Elinsborgsskolan i Tensta fick sjunga och agera i barockoperan *Zémire & Azor* ett verk på Skönheten & odjuret-tema som gavs på Tensta träff i maj 2011. Barnen fick operaundervisning av operapedagog Ann-Sofi Andersson och senare av regissören Josette Bushell-Mingo.

Föreställningsprojektet som till slut visades på kulturhuset Tensta Träff blev en

omvälvande och positiv upplevelse för både föräldrar och barn. Barnen tog ett stort kliv framåt i sin behärskning av svenska språket

På ett annat seminarium om dans och funktionsöversättningar presenterade Skånes Dansteater delar av programmet på sin kommande festival *Dansfunk* om dans och funktionsöversättning 26-30 september.

Rullstolsburna Caroline Bowditch från Australien visade delar av sina projekt med Scottish Dance Theatre. Caroline är inte bara rullstolsburen, hon är också småväxt, men för övrigt en mycket stark och uttrycksfull dansare, vilket hon visade på ett filmat pas de deux med en av Scottish Dance Theatres manliga dansare.

Veera Suvalo Grimberg presenterade sitt arbete som konstnärlig ledare för danskompaniet Spinn, ett integrerat kompani med både handikappade och icke handikappade dansare.

Intressant var det att höra hennes svar på Caroline Bowditchs fråga om varför just hon hade valt att arbeta med en grupp dansare med handikapp. Vera Suvalo Grimberg svarade att hon alltid känt sig annorlunda och utpekad som dansare för att hon alltid hade upplevt sig som varandes alltför lång. Hon hade alltså sökt sig till andra människor som känt sig på olika sätt utpekade och speciella.

Skånes Dansteater har sedan länge projektet *Dialog Skånes Dansteater* en ambitiös satsning för att skapa kontaktytor mellan kompaniet och rullstolsburna ungdomar. Den första utgångspunkten var att man helt enkelt ville teaterbesökare till rullstolsplatserna på Skånes Dansteaters scen Båghallarna.

Aktörer i alla åldrar i dansgruppen Kabinet K och verket *I see you*. Foto: Kurt Van Der Elst.

En föreställning som gjorde ett varmt intryck var Teater Fenix *Historien om en flicka*, man målade upp ett immigrantöde med snabba och lätta penseldrag där alla aktörer spelade ett otal roller, och därtill involverades en lokal orkester, Crusellkvintetten.

De belgiska jonglörerna Cie Ea Eo genomförde den totala dekonstruktionen i stycket *M2*, när de i den inbördes kampen om kvadratmetrarna rev upp scengolvet så att det till slut bara fanns kvar på en liten flotte. En elegant och drastisk show med filosofisk botten.

ANN-MARIE WRANGE

Se vidare www.bibu.se

Jonglörerna i Cie Ea Eo skapade i *M2* ett hallucinatoriskt, absurt landskap kring kampen om utrymme och visade också prov på annorlunda arm- och handbalett. Foto: Anke Schwartz.

SYDSVENSKAN
2012-05-25

SYDSVENSKAN
Fredag 25 maj 2012

NYHETER

INTERVJU JONATAN STANCZAK

Kulturen är absolut avgörande för att en människa ska känna värdighet och styrka.
Den insikten fick **Jonatan Stanczak** att flytta till flyktinglägret Jenin på Västbanken och starta ett kulturcenter där.

Jonathan Stanczak från Freedom Theatre gästar nu Bibu-festivalen i Lund, för att berätta

En teater

■ Jonatan Stanczak är uppvuxen i Stockholm, har judiskt påbrå från sin mor och utbildade sig till sjuksköterska, men saknade egen teatererfarenhet.

2006 flyttade han, efter en period i Israel, till Västbanken och var med och startade Freedom Theatre, för att stödja palestinierna under israelisk ockupation.

– För mig finns det ingen konflikt i att ha judisk börd och engagera sig mot människoförtryck, förklarar Jonatan Stanczak. Jag har också föreläst i skolor, bland annat i Malmö, tillsammans med en palestiniere, för att visa att vi står på samma sida.

– Det jag såg av förtryck och diskriminering av palestinierna i Israel, inklusive de ockuperade områdena, väckte och engagerade mig.

På Bibu-festivalen i Lund handlar det nu framför allt om den playback teater-grupp som Freedom Theatre drog igång för ett halvår sedan.

– Playback teater-tekniken används av hundratals grupper runt om i världen och är ett sätt att gestalta ett samhälles berättelser, säger Jonatan Stanczak, som är Freedom Theatres verksamhetsledare. Den kan också användas på företag, i organisationer eller inom familjer.

– Playback teater-gruppen åker till ett samhälle där det finns en viss problematik eller fråga som man vill beröra.

I Freedom Theatres fall handlar det om ockupationen, vattenbrist, människors fängelseupplevelser, mark som förloras till bosättare och militärt våld.

– Medborgarna i byn eller staden samlas kring skådespelarna. En medlare eller joker försöker ta fram en historia och den information som behövs för att återberätta historien.

Så tar skådespelarna vid och improviserar direkt på plats fram en pjäs. Något som bland annat skapar samhörighet inom publiken och ser till att historierna kan spridas vidare.

– Vissa av historierna har hållits hemliga ända tills personen själv be-

Kulturchef: Sahel Chahel
Nyhetschef: Jonas Gillberg
Redaktör: Petter Bernsgård
E-post: nyhets@sydsvenskan.se
Postadress: Njegen, Sydsvenskan, 205 05 Malmö

STYCKEVECKAN
Fredag 25 maj 2012

| B3 |

och hålla i workshops.

mitt i verkligheten

rättar för playback-gruppen. Det i sin tur triggat de andra runt omkring att komma med sina berättelser och människorna får bekräftelse genom att deras upplevelser spelas upp på scenen.

Två musiker i teatergruppen understryker det som sker. Reaktionen i publiken brukar enligt Jonatan Stanczak bli starka; ofta gråt, ibland skratt och glädje.

- Med playback theatre vill vi stärka samhällena, men också visa för omvärlden vilken vardag och verklighet som människor utsatta för ockupation lever i, förklarar Jonatan Stanczak. Och jag vet att föreställningarna är oerbjödligt uppskattade, vi får väldigt många beställningar och väcker stor uppmärksamhet.

Kanske också den israeliska arméns. Armén har enligt Stanczak krossat rutor på teaterbyggnaden i Jenin och teaterns medarbetare har blivit trakasserade i sina hem. Fast han vet inte om detta beror på kulturen och teatern.

"Alice i underlandet" på Freedom Theatre i Jenin.

— Sådant är vanligt där. Vi är en del av samhället och behandlas inte annorlunda än andra som bor i flyktinglägret.

Jonatan Stanczak betonar att Freedom Theatre också är mycket tydligt i sin kritik av interna palestinska problem, som mansdominerade maktstrukturer, Fatahs nya maktfullkomlighet och barns och kvinnors svåra situation. Man lyfter även fram det

internationella samfundets ansvar för det som sker på Västbanken och i Gaza.

Nu satsar Freedom Theatre på sitt stora projekt The Freedom Bus (ett begrepp som används runt om i världen där man kämpar för mänskliga rättigheter). Till sista veckan i september bjuds folk från hela världen, speciellt teatermänniskor, in att åka med till och uppleva elva playback theatre-föreställningar runt om på Västbanken. Riksteatern planerar att skicka en grupp dit.

— Vi har turnerat med föreställningar i bland annat USA och Europa och har starkt stöd runt om i världen, säger Jonatan Stanczak. Även om svenska Sida nu håller på att fasa ut allt stöd till palestinierna.

TEXT: ALEXANDER AGRELL
alexander.agrell@svd.se

FOTO: ÅSA SJÖSTRÖM
asa.sjostrom@svd.se

FAKTA

Freedom Theatre

- **Är:** ett kulturcenter i flyktinglägret Jenin på norra Västbanken.
- **Gör:** har en teatergrupp och en teater där runt 18 000 personer årligen ser föreställningarna. Anordnar multimediaaktiviteter och ger kurser i foto, film och skrivande. Publicerar en ungdomstidning och håller i en treårig teaterutbildning. Driver en så kallad playback theatre, som åker till byar och städer, lyssnar på människornas berättelser där och direkt spelar upp dem på scenen.
- **Vill:** stärka kulturen och det palestinska folket på Västbanken och i Gaza och motverka ockupationens nedbrytande effekter.

■ **Aktuellt:** en grupp från Freedom Theatre gästade Bibu-festivalen i Lund, Kl 13 i dag i Lunds stadshall berättar medlemmarna om The Freedom Bus och hur man använder playback theater på Västbanken. Lördag 26 maj i Stadshallen kl 10 hålls en workshop kring samma ämnen.

DAGENS NYHETER
2012-05-28

DAGENS NYHETER • MÅNDAG 28 MAJ 2012

Kommentar. Scenkonstbiennalen Bibu i Lund

Pia Huss: De arabiska barnens verklighet är ljusår från det sommarblomstrande Lund

Ni pratar om den arabiska våren som en sorts underbar årstid, men för oss i Libanon är det tvärtom! Totalt mörker!"

Den som ifrågasätter vår eufori är Karim Dakroub, ledare för Khayal Art and Education i Libanon. Som ung togs han ut som barnsoldat och för att behålla livsmodet började han och några sammansvurna att tillverka dockor och framföra teater. "Så småningom, när vi blev sjukvårdare, kunde vi gömma rekvisitan i ambulanserna och använda dem som turnébussar." Sedan dess har Karim konsekvent arbetat för barns möjlighet och rätt till kultur. En kultur han är övertygad om ger människan mod att orka uthärda och göra motstånd också under de vidrigaste omständigheter.

För vidrigt är det. Ändå har den nu nedkylda arabiska våren blåst in möjligheten att förändra även om repressionen är brutal. Om detta vittnade kulturarbetare från bland annat Gaza, Palestina och Kairo under Bibu, den just avslutade

Kulturarbetare beskriver en verksamhet som innebär hopp men som också uppfattas som subversiv och riskerar att kvävas.

scenkonstbiennalen för barn och ungdomar i Lund. Karim Dakroubs skildring från Libanon är dock delvis en annan:

"Tre miljoner människor och 18 olika religioner. Skolsituationen är en total katastrof eftersom varje troslära har sitt eget utbildningssystem och egna historieskrivningar. Och alla, särskilt barnen, är mycket rädda och alltid beredda på det otänkbara. Skräck urholkar och vi blir grymma. Min egen son vaknade av en mardröm om att, som han beskrev det, 'de religiösa kommer att döda oss!' 'Ja men', sa jag, 'vår familj är sekulariserade, vi tillhör ingen religion'. 'Ja men', svarade min son, 'det vet ju inte de religiösa! Snälla pappa vi måste skaffa en kalashnikov!'"

Den verklighet vi fick inblick i under seminariet "Barn, ungdomar & teater i den arabiska våren" är ljusårs avstånd från det försommarmblomstrande Lund. Kulturarbetare beskriver en verksamhet som innebär hopp men som också uppfattas som subversiv och riskerar att kvävas.

Azza Kamel är ledare för organisationen Alwa wa Awtar i Kairo, vars syfte är att främja konst och scenkonst.

"I Egypten finns ett oändligt antal gatubarn. Många av dem drogs med i revolutionen av en förtvivlans patriotism, de hade ingenting att förlora. Många dödades. Det är fruktansvärt men gatubarnens delaktighet har också en mening. Nu arbetar vi med att samla deras erfarenheter. Det har resulterat i konst, graffiti, rapmusik, teater..."

Efter 60 år av förtryck är många egyptier rädda men så kommer dessa unga. De klev upp från botten och nu vill de fortsätta att göra sina röster hörda. För makthavarna är detta livsfarligt. Kultur och kunskap gör motstånd och sådana människor låter sig inte förtryckas."

Självklart är det också vad den nya mörkblå regeringen i Holland inser när den ödelägger en internationellt ryktbar och kreativ barn- och ungdomskulturverksamhet genom att dra in hela kulturstödet. "De vill inte ha diskussion", konstaterar den konstnärlige ledaren Moos van den Broek.

Att tysta ifrågasättande medborgare är kanske inte uteslutande något som auktoritära regimer sysslar med. Flera av de tillresta internationella representanterna ställde sig frågade inför att vi i Sverige, som de flesta av dem alltid haft som ett föredöme för den fria tanken, under senare år skurit ned stödet till kulturen.

"Kultur är livsviktigt, det ger barnen frihet, därför slutar vi aldrig att kämpa för den", säger Marima Barham från Al Harah Theatre i Palestina. "Men jag undrar, hur är det möjligt att ni här inte är mer angelägna om att skydda vad ni har uppnått när vi är beredda att försvara samma kulturella rättigheter och livsrum med våra liv?"

En adekvat fråga, eller hur? barnung@dn.se

DAGENS NYHETER
2012-05-28

Teater.

Klassåterträff. Tragikomisk tidsresa kring fem livsöden

nu företar till exempel konstnären Anna Odell en filmisk forskningsresa in mot företelsens smärt-punkt. Det är därför inte otippat att psykoanalytiker och dramatiker Ann-Sofie Bårány ("Babydrama", Unga Klara) skrivit "Lövet", pjäsen som Månteatern passar på att ha premiär på mitt under Bibu, den stora scenkonstbiennalen för barn och unga som nu pågår i Lund.

"Lövet"
av Ann-Sofie Bårány
Regi: Olle Törnqvist. Koreografi: Sara Ekman, Alexandra Göransson. Scenografi: Leif Persson. Roller: Mats Granath, Alexandra Göransson, Lillemor Pipelin, Hanna Spögen, Jonas Öhrné. Scen: Månteatern & Dansstationens turnékompani, Lund.

● Klassåterträff, ordet kan ge en klump i magen eller kanske tvärtom en nyfiken förväntan? Det befrämjar allt vem man själv varit i förhållande till gruppen. Och förstås, vem man är nu i dag, som vuxen. Klassåterträff kan vara himmel och helvete och ämnet har genererat teater, böcker och filmer. Komedier såväl som dokumentärer, och just

ning över livets gång. Men ju längre kvällen lider, desto fler ocsurerade minnen kommer fram.

Snart synliggörs gruppens tidigare maktstruktur; där är hon, bos-sen, som härskade och skrämde klasskamraterna till underkastelse med subtila medel. Där är den tun-na pojkkvinnan som skar sin egen smala väg genom kollektivet och nu hittat sin självklara identitet som gay. Så är det paret vilka förmodli-gen polade ihop sig redan på hög-stadiet.

Men så är det också han, Lövet, han som alltid var utanför. Han, driftkuckun, vars ensamma sökan-de och undertryckta självkänsla blev ett hot och ett obehag i de övri-gas ögon. Det är bara det att Lövet,

Klassåterträff är temat i "Lövet".

Foto: Alina Brunner

han infinner sig inte till någon träff. Ändå finns han där så påtaglig i det kollektiva traumat där styrkeförhål-landen och orsakssamband synlig-görs.

"Lövet" är en både tragikomisk och sannfärdig berättelse som ensemblen förmedlar i intensivt

tempo. Dialog och dans i växel-bruk. Stora rörelser, snabbt, roligt. Ändå saknar jag, märkligt nog, det riktigt, riktigt påtagligt kroppsliga i denna berättelse som faktiskt bärs av så mycket som gör riktigt jökla ont. Och det som gör ont är sällan särskilt snyggt. Det blir också up-pebart i dansaren Jonas Örknér's porträtt av Lövet.

Det jag bär med mig från Måntea-tern är bilden av honom i hörnet på mellanstadiet's hängelfest. Ensam sträcker han provande, men också lite pockande, ut sin tunga mot ingenting. Med sin hand söker han kropp och kön. Skrikande ensam. Apart oattraktiv. Fullkomligt sann.

Pia Huss
teater@dn.se

•A2

36 KRITIK

SvD söndag 27 maj 2012

Lundahl & Seitl utforskar Dramaten

Den hyllade konstnärstuoon Lundahl & Seitl, aktuella på Göteborgs dans- och teaterfestival med *Rotating in a room of images*, kommer till Dramaten i höst med nya verket *Proscenium*. Duon ska utforska teaterns historia, teatern som plats och konstform. I likhet med de prisade

Rotating in a room of images. FOTO: LUNDAHL & SEITL

400

ungdomar i ensembler över hela Sverige har genom Riksteaterns Länk-projekt fått möjlighet att spela nyskrivna pjäser på regionala teaterfestivaler. Nu beställer Riksteatern en ny omgång pjäser av Sofia Fredén, Anders Duus, Cristina Gottfridsson och Rasmus Lindberg. Från våren 2013 ska kulturskolor, gymnasieskolor och ensembler kunna ladda ner dem från Riksteaterns webb.

SCEN

Lysande scenkonst

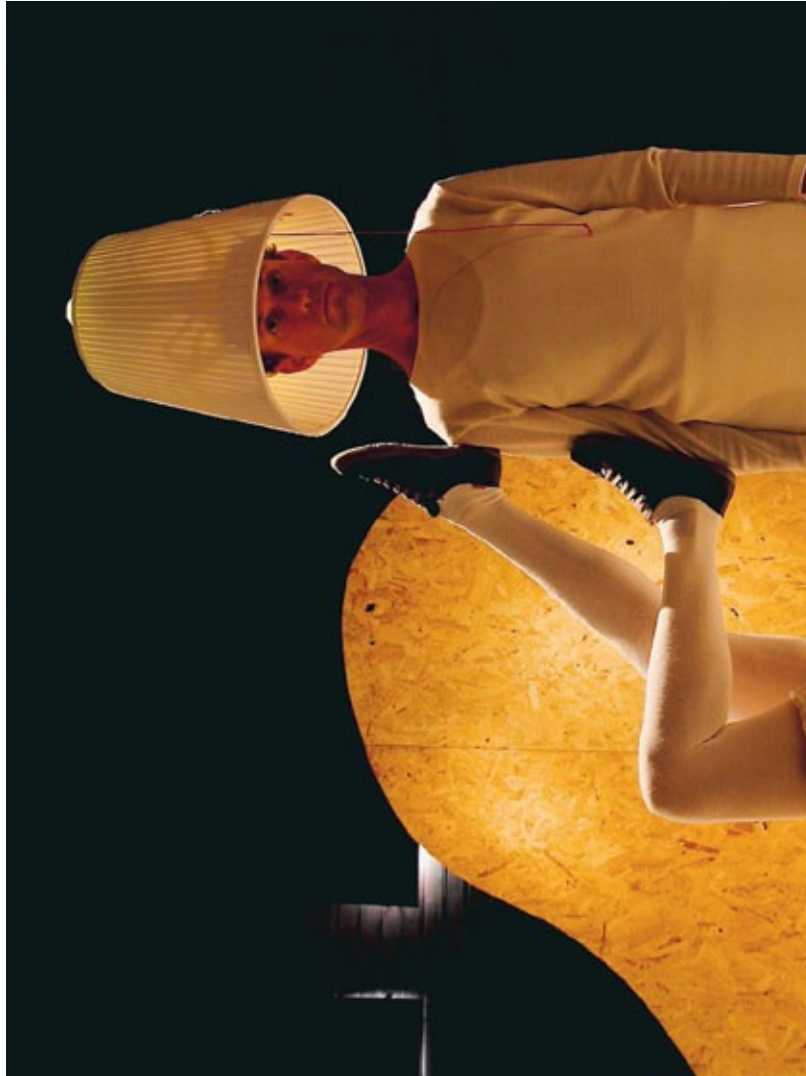
RIKT UT'BUD Rullande röda bollar för de minsta. Pirrig lust, och konstllhörighet för de lite större. På Bibu i Lund visas bredden på svensk scenkonst för barn och unga upp.

BARNTEATER

Scenkonstbiennal för barn och unga (Bibu)
Lund

Scenkonstbiennalen för barn och unga (Bibu) i Lund bjuder på en mängd intressanta föreställningar som varvas med seminarier om bland annat kreativitetens plats i skolan och om barnens

teater Västs treåriga Projekt:ID, drivet av skådespelarna Cilla Jelf, Peter Lorentzon och Mattias Brunn. Det representeras av två klassrumsuppsättningar och belönades välförtjänt med barn- och ungdomsteaterpriset Prix d'Assifej. I Vikarien sätts våra fördomar och ingrodna normer på prov. Ett rollspel i lager på lager överraskar och utmanar i en teaterlek om värde-

situation och kulturens roll i den arabiska våren. Utbudet är så rikt att man måste välja.

En riktig höjdpunkt är Ögonblicksteaterns Om hon var en kille skulle jag vara kär i henne, som bygger på ett par 11-åriga flickors autentiska dagböcker. Livet är skola, familjerubbelt och fnissig kompisgemenskap. Och så finns det så hemliga saker som inte ens går att skriva ner.

Pjäsen skär genom tiden; minnen växlar med nuet, läsning ur dagböckerna och popplåtar som fångar känslotryckets längtan och pirriga lust. Sedan kommer förvirringen och skammen. Ann-Sofie Lundin och Johanna Salander spelar varmt och varsamt fram en vänskapsrelation som laddas av en gryende sexualitet.

Identitet, sociala roller och hur vi formas av våra minnen är röda trådar i Ann-Sofie Båránys Lövet med premiär på Månteatern. På en klassäterträff bryts de vuxnas festförsök av hägkomster från klassens hierarkiska grupprelationer. Lövet är pojken som exkluderas, blir ett med sitt utanförskap, osynliggörs. Regissören Olle Törnqvist väver samman text och dans; samarbetet med Dansstationens turnékompani har inspirerat ensemblen till ett fysiskt uttrycksfullt drömspel om barndomens villkor och barnet i den vuxne.

Drömmar, livsfrågor och det in-trikata spelet kring vänskap, ung förälskelse, statuskamp och relationer är navet i Regionteater Blekinge/Kronoberg och Riksteaterns engagerande och välspelade Tre-steg, med text av Stefan Larsson och i regi av Hilde Brinckmann.

Identitet är ledordet i Region-

ringar och relationer.

I Bruce/Brenda/David berättas den osannolikt smärtsamma men sanna historien om en liten pojke som efter en misslyckad operation fick byta kön till flicka och sedan till man. Projekt:ID arbetar med effektiva, enkla medel, drastiska utbrott, direkt publiktitilltal och en listigt provokativ parallellgestaltning av de könskonventioner som varje högstadiesklass tampas med.

På Sagohuset ges koreografen Minna Krooks fina Max-pjäser efter Barbro Lindgrens böcker. På den vita scenmattan rullar röda bollar in, den vitklädda ensemblen rullar, hoppar och studsar. Röda bilar dras över mattan och aktörerna iklärr sig lampor som kan tändas och släckas. Det är rent, klart, läckert och mitt i prick för 1–3-årspubliken.

Belgiska Nevski Prospekt-dansar Ikarosvariationer om en far och hans son; deras sökande efter det omöjliga och drömmen om att flyga. Kopergiety & Nies musikteater Twist är en besvikelse. Med tidigare fantastiska Nie-föreställningar i minnet blir man snopen över att det inarbetade konceptet med flera språk, många instrument, lekfull växling mellan distans och empati och en viktig berättelse här blir en så osorterat spretig historia om en liten pojkes dödsrådslä. Men vann på knockout gjorde Carrasco Dance Companys fem explosiva kvinnliga dansare, som i ett rasande tempo dansade ut sin frustration över kvinnorollens begränsningar i moln av mjöl.

KARIN HELANDER
kultur@svd.se

Åsa Hörning, Åsa Ahlander och Oscar Hielm i Teater Sagohuset's Max – pjäsen om bilen, bollen och lampan.

FOTO: ILKKA HÄIKÖ

Regionteater Västs Peter Lorentzon och Cilla Jelf i Vikarien.

FOTO: ULF MICHAL

Ramtin Parvaneh och Ellen Norlund i Tresteg.

FOTO: BERTIL HERTZBERG

**Björn Gunnarsson
rapporterar från Bibu,
scenkonstiennal för barn
och unga, som pågår till och
med i morgon i Lund.**

Låt publiken avgöra!

Att Kajsa Giertz inte gör en stor dödsscen i sin och Norrdans barnversion av "Svansjön", är det att skydda den unga publiken från livets allvar?

På pågående barnteaterbienen Bibu i Lund diskuterar teatervetaren Karin Helander med dramatikern Ann-Sofie Bärány, känd från sitt samarbete med Suzanne Osten och Unga Klara, allvar i barnteatern. Kajsa Giertz, vars föreställning spelats för fullsatt hus tidigt på invigningsdagen, nämner de inte. Det handlar mest om Bäránys egna pjäser, och då om en intimisering av tilltalet, om det hemliga och hudlösa. Om starka känslor som vrede, lust, sorg, eller om existentiella grundfrågor.

Svårast är förstås att inte känna sig älskad. Ondska barn emellan kan kännas tabubelagt att ta upp i barnteater: det hårda spel där man tilldelas en social roll man inte känner sig hemma med, vilket kan orsaka själsliga skador.

Det enkla behövs man inte hjälp med att bearbeta, bara det

Kulturrådets representant lägger som vanligt ner lagen för meningheten, när hon förklarar att KUR inte prioriterar ordet nyskapande i bidragsansökningar. I stället är det det nya byråkratiska favoritbegreppet "utveckling" som är eftersträvsvärt – ny samsättning för dagen är "publikutveckling". KUR är numera till för publiken, inte för utövarna: ekot från Kulturutredningens huvudsekreterares skrivningar hörs tydligt. Panelens utövarrepresentanter hävdar att nyskapande borde ersättas med "nyskapande". Att det är speglingen av nuet som är det väsentliga, inte om formen är oprövad.

Risken är förstås att även nyskapande så småningom blir en kulturpolitisk catch phrase, ett av alla dessa buzzwords vars rätta uttolkning anslagsgivande myndigheter har monopol på. Vilket faktiskt är en aning rättsosäkert. I stället för att harva begrepp borde det vara på tiden att någon adresserar elefanten i rummet. Det vill säga att alla i svenskt kulturliv är så livrädda för konstdefinitioner.

Om teaterkonst värd namnet är scenisk problemlösning blir ju hela frågan om vad som är nyskapande eller inte irrelevant. Om målet inte är kulturpolitisk målfyllelse utan ny kunskap genom konsten får KUR problem med sin upphöjda roll som publikens ställföreträdande smakdomare.

Låt publiken avgöra själv. Och låt äntligen konsten få vara konst utan allehanda instrumentella krav.

utan allehanda instrumentella krav.

Björn Gunnarsson
bjorngunnarsson@hotmail.com

Det enkla behövs man inte hjälp med att bearbeta, bara det svåraste. Vuxna tillerkänner inte barn rätten till allvar, menar Björn Gunnarsson. Det är lätt att tänka på skolteaterinköpare och lärare som helst vill att pjäserna ska undvika det tragiska och smärtsamma. Men det är bra att få bearbeta och spegla känslor i scenkonstverk. Karin Helander påminner om Aristoteles katharsis, rening genom upplevelse och identifikation. Det är också en fråga om realism, för verkligheten är inte sällan otröstbar; utan försoning.

Det är lätt att ta till begreppet nyskapande som kvalitetskriterium på alla Kajsa Giertz dans-teaterverk, i synnerhet "Svansjön". Sven Dahlbergs scen är ett kaklat badrum, sjön är badkar i vilka svanarna "simmrar". Avvändningen av kropp plus föremål är fantastisk. Visserligen har dansarna tyllkjolar, men deras dansrörelser är naturlistiskt svanlika, inte elegant balt. Tolkingen är både pedagogisk och tematisk. Metamorfosen handlar här om att ta steget från barndom till vuxenhet.

Men att "nyskapande" kan vara ett felgrepp visar sig i en annan paneldiskussion. Medan holändske Erik Kaiels parkourliknande dansföreställning "Murikamification" pågår på Stadshallens ytterväggar och gesimer debatteras om förnyelse, detta kulturpolitikens önskebegrepp, verkligen är önskvärt.

Komik om realpolitik

► Snart åter vänder kungen av politiskt tv-drama, Aaron Sorkin, med en HBO-serie om tv-nyheter. Hans utmanare på trodden, britten Armando Iannucci som gjorde den lysande serien om spinddoktorer och amoraliska politiker i "Trist, herr minister" har premiär på sin nya tv-serie i morgon. I "Veep" spelar Julia Louis-Dreyfus vicepresidenten.

Kajsa Giertz
"Svansjön".
Foto: LIA JACOBI

B4

KULTUR

SKÅNSKA DAGBLADET ■ ONSDAG 23 MAJ 2012

Box 165, 201 21 Malmö, epost: kultur@skd.se. Kulturredaktion: Jan A Johansson, Kristina Nilsson, Gunilla Wedding, Pernilla Ekdahl (NSk kultur, 0451-74 51 85, kulturen@nsk.se)

SCENKONST. Murakami-inspirerad dans på Lunds gator, Svansjön på stadsteatern och Unga Klara om barn, vuxna och uppfostran på Spyken. Det här är bara något av all scenkonst som går att uppleva när Bibu – Scenkonstbiennal för barn och unga – för fjärde gången intar Lund. Med start i dag.

Dans dominerar på årets Bibu

Solen lyser över Vårfruskolans gård där jag träffar Bibus biennalchef Pia Paglialunga och Haagbosatta koreografen Erik Kaiel. Det är fortfarande några dagar kvar till biennalstarten och med Pia Paglialungas hjälp rekognoserar och förbereder Erik Kaiel och hans tre dansare sig inför sin Haruki Murakami-inspirerade dansföreställning Murikamification. Under en timmes tid ska de dansa sig genom Lunds gator och avsluta just här på Vårfruskolans lilla lekplats.

– Vi vill få publiken att se sin stad med helt nya ögon, förklarar Erik Kaiel. Vår föreställning har ingen direkt story utan är mer en poetisk relation till arkitekturen. Vi

Pia Paglialunga är Bibus biennalchef. FOTO: ANNA LINDBLOM

konstaterar hon. Vad gäller svenska föreställningar har vi till exempel allt från små oberoende teatrar till stora välkända som Unga Klara.

Han är vd för brittiska CCE, Creativity Culture and Education och har mer än 25 års erfarenhet av att arbeta med hur barn genom kultur kan utveckla kreativitet och självkänsla.

Det finns också mycket dans i årets program och Pia Paglialunga tror att det kan bero på att fokusländerna, Holland och Belgien, är mycket starka på dans och på genreröverskridande scenkonst. Erik Kaiel, som egentligen inte har någon speciell ålder för sin publik, menar samtidigt att de olika dansprojekt han genomfört ute på stan i olika städer verkligen passar bra för just barn eftersom de är öppna och interagerande som pu-

Koreografen Erik Kaiel (t v) och dansarna Heleen Aleid van Gigch, Jasper Dzuki Jelen och Kim Jomi Fischer förbereder inför sin dansföreställning Murikamification.

FOTO: GUNILLA WEDDING

Bibu

Bibu pågår i Lund mellan 23 och 26 maj.
Teaterföreställningar na spelas på olika scener som Lunds Stadsteater, Lunds Stadshall, lilla Teatern, Teater sago- huset, Spyken södra

Bakom Bibu står Svenska Assitej och Teatercentrum.
Mer om Bibu på www.bibu.se

och interagerande som publik.
 - Närvi tränar ute på stan är vuxna ofta upptagna och hinner inte stanna och titta men barn är mer nyfikna - gör ni så? Vad är det här? Och det är ju en del av skönheten med dans att den väcker just nyfikenhet och så att vi kan visa att fantasi inte bara finns i huvudet. Man kan fantasera med kroppen också.

Erik Kaiel och hans Murikamification kommer att ta Lund i besittning vid fyra tillfällen under Bibu. Och för den som vill vara med och upptäcka Lund med Kaiels dans eller vill ta del av något annat ur Bibus stora program finns det fortfarande goda chanser.

- Vi har sålt bra, berättar Pia Paglialunga, Unga Klaras föreställningar sålde till exempel slut nästan direkt men de övriga går fortfarande att köpa under festi-

valkända som Unga Klara.
Bibu jury består av sex personer och enligt programmet har de i år sett 167 svenska och 64 internationella föreställningar. Tonvikten i Bibus program ligger på de svenska föreställningarna men Pia Paglialunga betonar att de internationella inslagen är mycket viktiga. I år har man till exempel valt att göra Holland och Belgien till biennalens fokusländer och man har också flera gäster med kopplingar till den arbiska våren.

- Det är folk som jobbat med att ge röst och kraft till barnen och att ge dem redskap för utveckling, säger hon. Och, även om vi inte har något speciellt tema i programmet tycker jag nog att just det här- empowerment, att ge barn kraft att våga vara aktiva - går som en röd tråd genom mycket. En av våra huvudtalare är till exempel Paul Collard.

relation till arkitekturen. Vi vill skapa vackra ögonblick där folk själva kan få komma på vad det handlar om. Det är lite som jazzmusik - vi har en grund och sedan reagerar vi med publiken.

Murikamification är en av de 19 juryvalda svenska och internationella föreställningar som, tillsammans med seminarier, workshops och föreläsningar, utgör Bibus program. I år är det fjärde gången som Bibu arrangeras och syftet är precis som tidigare är att skapa en mötesplats för alla som arbetar med barn och ungas möte med scenkonst. Och naturligtvis är allmänheten välkommen att ta del av utbildningarna. Antingen i vår infodisk eller på plats vid de olika scenerna en halvtimme innan föreställningen börjar.

Och om Pia Paglialunga själv får tipsa om något verkligt passar alla, säger hon.
Gunilla Wedding
Läs mer om Pia Paglialunga i Anna Lindbloms porträtt på Personligt, sidorna 88-9.

SKÅNSKA DAGBLADET
 2012-05-23

LOKALTIDNINGEN LUND
2012-05-23

8

TIPSA OSS!

RING FREDRIK 0730-780 069

LOKALTIDNINGEN.SE/LUND

REDIGERING: OSKAR SJÖLANDER

Scenkonst för en yngre generation

SCENKONST. Scenkultur för barn och unga står i fokus när den fjärde upplagan av Bibu drar igång i Lund. Till och med lördag blir det föreställningar, seminarier och workshops runt om i Lund.

Bibu är för dem som arbetar med barn och unga och har lite av en konferenskaraktär med den skillnaden att den offentliga publiken har chans att se och höra mycket av programmet.

– Vi har en jury som valt och motiverat de föreställningar vi visar och det blir från Sverige, Belgien och Holland, säger Pia Pagliarunga som är Biennalchef. **Varför just Belgien och Holland?**

– Det är spännande scener där och man gör mycket för barn och unga men på ett lite annorlunda sätt.

Programmet är genre-mässigt brett och det finns talteater, dansföreställningar, nycirkus och drag av musikal.

– Några seminarium är

FÖRESTÄLLNINGEN "Uppfostrarna och de uppfostringsbara" från Unga Klara, gästar Bibu den 23–26 maj.

FOTO: LINN SÄNDHOLM

öppna för alla och bland annat kommer vi prata om hur den arabiska våren påverkar barn och unga.

Deltagarna i Bibu kommer från hela Sverige och senast det begav sig, 2010, var det representanter från 34 olika länder på plats.

– Om en familj vill gå

och se en föreställning skulle jag rekommendera "Twist" som är en flerspråkig musikal.

– Vi samarbetar också med Lunds kommuns kulturgarantisatsning, så under veckan kommer 1200 barn i årskurs två att få se "Svansjön".

■ **Se hela programmet på www.bibu.se. Bibu håller på 23–26 maj.**

FREDRIK MAGNUSSON

fredrik.magnusson@lokaltidningen.se

YSTADS ALLEHANDA
2012-05-08

FESTIVALFÖRBEREDELSE

Biennialchef på barnens sida

Smedstorp. Lund må vara skådeplats för Bibu, scenkonstbiennalen för barn och unga, men en stor del av förberedelserna sker i ett hus i Smedstorp. Där bor biennialchefen Pia Paglialunga, som brinner för barns rätt till kultur.

Ensamheten framför datorn hemma i Smedstorp är tillfälligt förbi för Pia Paglialunga.

Om bara ett par veckor är det dags för fjärde upplagan av Bibu, som hon har varit chef för sedan fem år tillbaka. Nu är arbetet inne i sin mest intensiva fas.

– Jag arbetar i en tvåårs-cykel. När jag jobbar ensam arbetar jag bara mot en styrelse och sysslar mycket med att skapa nätverk och finna finansörer. Under biennialförberedelserna leder jag ett team på sex till tio personer och under själva festivalveckan är jag arbetsledare för cirka 70 personer.

Mötesplats

Bibu lyfter fram och belyser scenkonsten och de rådande trenderna inom den samma. Seminarier, workshops och inte minst ett 20-tal föreställningar fyller de fyra festivaldagarna.

Biennalen samlar i första hand vuxna deltagare som på något sätt är verksamma inom barnkulturområdet.

I år väntas drygt tusen personer från skilda målgrupper komma till festivalen: utövare, forskare, kulturadministratörer, politiker, pedagoger och andra med intresse för teater och dans för unga. Även allmänheten är välkommen i mån av plats.

Pia Paglialunga har fullt upp med förberedelserna inför fjärde upplagan av Bibu. Särskilt mycket tid hemma i Smedstorp blir det inte just nu. FOTO: ALBIN BRÖNNMARK

Festivalen är en mötesplats för intressanta diskussioner och erfarenhetsutbyten. Deltagarna driver utvecklingen framåt med sina idéer och sitt kunnande. Bibus uppgift är att samla ihop allt och, med biennialchefens ord, göra ett fyrverkeri av det.

– Vi talar om tre ledord: inspiration, reflektion och utmaning. Ska det hända spännande saker är inte minst det sista ledordet viktigt, annars begränsar vi oss kanske för mycket utifrån vad vi tror att barn kan ta till sig. Det gäller att inte fastna i gamla vanor. Bland tror jag att det sällas bort en massa saker och att slutprodukten

Satt prägel

De tre ledorden ser Pia Paglialunga som sitt bidrag till biennalen. Detsamma gäller försöket att omfamna en stor och komplex målgrupp.

Biennalen har visserligen bara anordnats en gång utan henne vid rodret, och det är svårt att veta hur den hade utvecklats under en annan ledning, men själv gissar hon att det kanske hade varit färre seminarier. Det är hon som hela ti-

den har strävat mot en ökad delaktighet besökarna emellan.

– Så något slags prägel har jag nog satt på festivalen.

Barns möjligheter att få utvecklas genom kulturupplevelser har alltid legat Pia Paglialunga varmt om hjärtat.

Via lärarvikariat, arbete med funktionshindrade barn, journalistutbildning, administrativa uppgifter i småföretag och ett stort amatörteaterintresse hamnade hon i början av 90-talet till slut inom kulturvärlden även på det yrkesmässiga planet.

– Det var av en ren

slump. Gyckelargruppen i Stockholm behövde en producent och undrade om det var något för mig. Jag var trött på det jag gjorde och tänkte att om jag kan administrera det ena, kan jag nog också administrera det andra.

Något slags logik

När Pia Paglialunga första gången kom i kontakt med Bibu arbetade hon på kulturförvaltningen i Stockholm. Bibu var då bara en idé och upphovsmakarna – Teatercentrum och Svenska Assitej – sökte efter samarbetspartners och en lämplig plats för festivalen. Stockholm avböjde.

Men Pia Paglialunga återknöt bekantskapen, när hon ett par år senare flyttade tillbaka till sitt födelse-landskap Skåne. Då hade festivalen funnit ett hem i Lund och sökte en ny chef.

– Så här i efterhand ser jag något slags logik i min brokiga bakgrund. Allt har klustrat ihop sig nu. Det här är ett klockrent jobb.

Trots fyra decennier utanför Skåne, som Pia Paglialunga lämnade precis innan hon började skolan, fann hon sig snabbt tillrätta här igen.

– Det är någonting med landskapet här som känns som hemma.

JOHAN BENTZEL

B8

PERSONLIGT

Box 165, 201 21 Malmö, fax 040-704 45, e-post: personligt@skd.se. Håkan Jacobsson: 040-660 55 64, hakan.jacobsson@skd.se. Anna Lindblom: 040-660 56 25, anna.lindblom@skd.se.

SKÅNSKA DAGBLADET ■ ONSDAG 23 MAJ 2012

Vill hitta broar mellan

SCENKONST. Om man kan sälja lax så kan man sälja gycklare. Det konstaterade Pia Paglialonga för ganska precis 20 år sedan, och gled därmed in på den yrkesbana där hon fortfarande befinner sig. På onsdag sjesätter hon sin tredje upplaga av Bibu, Lunds internationella scenkonstbiennal för barn och unga.

Man skulle kunna säga att någon sorts cirkel slöts när hon, för drygt sex år sedan, återvände till sin födelsestad Lund. Den som hon lämnade som mycket liten för en kringfläckande uppväxt som, främst på grund av faderns ingenjörskarriär, förde henne till i tur och ordning Skanör, Tibro och Oskarshamn.

Det var i Oskarshamn familjen bodde när hon, 15 år gammal, väcktes av sin mor en söndagsmorgon och fick veta att hennes far, utan minsta förvarning, hade fått ett hjärtinfarkt och avlidit. Hon funderar en stund på frågan om huruvida denna händelse påverkade hennes beslut att hoppa av skolan och dra från stan.

– Ja och nej. Jag var väldigt skoltröt, helt oavsett pappas död. Jag hade alltid varit duktig i skolan, ingen toppstudent, men jag hade jobbat hårt, och kände stor press på mig. Men jag tror i och för sig att jag tyckte att det var lite lättare att säga till mamma än till pappa att jag tänkte sluta.

Så hon slutade, och nu följde några år där livet vindlade sig fram utan något riktigt tydligt mål.

Hon var trädgårdselev på oländska Capellagården. Jobbade på antroposofiskt behandlingskollektiv i Hälsingland. Återvände hem till Oskarshamn och ströjobbade med allt från högstadievikariat till markissömnad ("och så läste jag slutligen in min gymnasiekompetens"). Köpte, tillsammans med den man som snart skulle bli far till hennes två döttrar, in sig på en gammal förfallen grosshandlarvilla i Nacka vars renovering hon bekostade med jobb på dagis och i snabbköpskassa. Skilde sig. Började på Journalisthögskolan. Fast där tog det stopp.

– Jag var ensamstående med en ettåring och en tvåochthalvåring. Vi hade bunden undervisning mellan 10 och 17, och så en timmes restid på det. Det gick helt enkelt inte.

Så efter ett år hoppade hon av. Tanken var att bara ta en paus, men så blev det inte.

– Just i den vevan lades utbildningen om. Blev teater i stället för tvåårig, och upplägget gjordes om i grunden så det gick inte att tillgodoräkna sig det år jag gått. Jag brukar säga att jag troligen är den enda som har hoppat av en tvåårig utbildning efter ett år, och haft tre år kvar.

Hon säger det utan minsta spår av bitterhet. Avhoppet var inget misslyckande. Tvärtom.

– Det var ett väldigt värdefullt år. En fantastisk stimulerande tid, som satte igång andra delar av mig.

För det var nu det hände, det där med laxen och gycklarna. Efter att under en period jobbat som administratör på en bekants företag (som sålde bland annat lax) blev hon tillfrågad av några andra bekanta, nämligen nycirkustruppen Gycklargruppen, om hon inte kunde sköta deras administration i stället.

Och, som sagt. Kan man sälja lax kan man sälja gycklare.

– Där och då började min producentutbildning, konstaterar Pia Paglialonga.

Hon föredrar att se det så. Att det första jobbet var ett slags utbildning.

– De ville kalla mitt jobb för en producenttjänst, men det ville inte jag. Jag såg mig själv som administratör, men min plan var att under tre år skaffa mig så mycket erfarenhet att jag sedan skulle kunna kalla mig producent.

Och så blev det. Under återstoden av nittioalet försörjde hon sig som just producent inom Stockholms fria kulturliv, innan hon år 2000 fick en tjänst som handläggare av kulturbidrag på Stockholms stad.

– Vilket passade mig utmärkt, jag kunde ju fritidssvängen vid det laget.

Nu hade hon gift om sig med italienaren Franco

Paglialonga, vilket föranledde en del funderingar om en gemensam flytt söderut.

– Italien är fantastiskt. Men det är dyrt att leva där, och dessutom är inte samhällsståndet riktigt som man skulle önska sig.

Så flytten söderut kom att bli en smula kortare, till Osterlen (eller Toskåne, som toscanaren Franco Paglialonga gillar att kalla det).

När vi flyttade hade ingen av oss jobb. Planen var bara att lämna storstadslivet och hitta en ny tillvaro, med så låga levnadsomkostnader som möjligt, och därmed också så stor frihet som möjligt. Det där med jobb fick väl lösa sig, tänkte vi. Våra barn hade ju flyttat hemifrån, så vi kände att vi kunde ta lite risker.

Och löste sig gjorde det. Förstås, tillägger Pia Paglialonga som känner att hela livet har sett ut ungefär sådär: Man planerar inte så mycket, för saker har en tendens att falla på plats ändå.

– Jag har alltid haft turen att få förfrågningar i rätt lägen.

Den här gången, våren 2007, fick hon alltså jobb på

Bibu, och hon har varit biennalen trogen sedan dess. Just skärningspunkten mellan kulturliv och barn är något som intresserat henne ända sedan producentåren i Stockholm, då hon i hög grad gånade sig åt dylika frågor. Hur kan man minska glappet mellan skola och kultur? Underlätta mötena? Och vad är egentligen god barnkultur? För den vara skrämmande? För den vara yttig?

– Bibu har inte svaren. Vår uppgift är att tillhandahålla en plattform där frågorna diskuteras. Kanske putta folk lite grand i rätt riktning. Sticka dem lite, så att de vaknar till. Bidra till utvecklingen.

Hennes förordnande går ut vid årsskiftet, vilket inte bekymrar henne det minsta. Något kommer att dyka upp, det vet hon av erfarenhet.

– Men jag jobbar väldigt gärna vidare med samma frågor. Barnens roll i samhället. Konstens roll i samhället. Det är det som ligger mig varmast om hjärtat.

Anna Lindblom
040-660 56 25, anna.lindblom@skd.se

Läs mer: På sidan 84 hittar du Gunilla Weddings reportage om Bibu.

Profilen

Namn: Pia Paglialonga

Ålder: 53 år

Familj: Man, två barn och två bonusbarn

Bor: Smedstorp

Gör: Vd och biennalchef för Bibu

Intressen: "Såna hinner jag inte med, haha. Jag slåss mot kirskalet. Och så älskar jag att dansa och promenera."

Aktuell: Bibu,

Lunds internationella scenkonstbiennal för barn och unga, pågår mellan den 23 och 26 maj.

Vid förra biennalen, 2010, kom över 1 100 deltagare från 35 länder, och årets besöks-siffror ser ut att bli ungefär likadana.

På programmet, som även är öppet för allmänheten i

mån av plats, står gästspel, debatter, seminarier och workshops på temat scenkonst för barn och unga.

Bakom biennalen, som genomförs med stöd av Kulturrådet, Region Skåne och Lunds kommun, står Teatercentrum och svenska Assitej. Läs mer på: www.bibu.se

SKÅNSKA DAGBLADET ■ ONSDAG 23 MAJ 2012

B9

PERSONLIGT

unga och kulturlivet

Pia Paglalunga har länge intresserat sig för skärningspunkten mellan kulturliv och barn.

FOTO: ANNA LINDBLOM

FRÅN WEBBEN

SYDSVENSKAN

<http://www.sydsvenskan.se/kultur-och-nojen/bibu-pa-vag-vaxa-ur-lund>

Sydsvenska Dagbladet 2012-04-05

KULTUR & NÖJEN

Bibu på väg växa ur Lund

I maj är det dags för den fjärde upplagan av Bibu, scenkonstbiennalen för barn och unga, i Lund. Men flera av de utvalda föreställningarna inte kan vara med eftersom staden saknar lämpliga scener.

I sista stund har biennalledningen tvingats stryka två av de utvalda föreställningarna ur programmet. "Astronauten som inte fick landa" med Backa Teater har utgått och Ung scen öst från Linköping, som skulle ha kommit med uppsättningen "ROFLMAOWTIME", har fått byta till en annan pjäs.

Biennialchefen Pia Paglialunga framhåller att Lund är en generös värdstad för Bibu på många sätt. Lund har profilerat sig när det gäller barnkultur och det är en av anledningarna till att Bibu finns där.

– Men avsaknaden av lämpliga lokaler är ett problem, vi får fixa och trixa rätt mycket. Lund skulle må väldigt gott av att ha en stor, flexibel blackboxscen.

När Bibu startade talade man framförallt om turnerande frigrupper som kunde anpassa sina produktioner till olika lokaler. Men på senare år har institutionerna producerat allt fler uppsättningar för en ung publik och de produktionerna, som ofta är större, väljs också ut av Bibus jury.

Biennalledningen har tidigare fört diskussioner med Malmö, bland annat om en särskild Malmö-dag, för att komma åt scener med större kapacitet, säger Pia Paglialunga.

– Vi ska vara en biennial för inspiration och utmaningar och då måste vi kunna ta hit det som är riktigt intressant. Men hur löser man det? Den diskussionen måste föras och den kan mycket väl resultera i att vi behöver flytta, men det pågår ingen sådan diskussion just nu.

Ulf Clarén

bt.se

Borås Tidning

Teater 2012-05-28

<http://www.bt.se/kulturnoje/teater/eufori-pa-bibu-2012-i-lund%283288911%29.gm>

Eufori på BIBU 2012 i Lund

En 12-årig son och jag susar söderut för en 24-timmars på Scenkonstbiennalen för Barn och Unga i Lund. Föreställningarna som visas är handplockade av en mångkompetent jury som sett allt som visats på landets scener under ett år.

Man lockar också med scenkonst producerat i Belgien - mästare i modern dans, och Holland. Vi har bockat för m2, belgisk nycirkus med Cie ea eo, där fyra känsliga belgare slåss om utrymmet och vårt gillande i sitt undersökande av sociala regler och egna gränser; hur betar man sig på en buss, vem ska stå och vem ska sitta.

Händer och armar är koreograferat tilltal och kontakt, blir rytmer och hurringar, tjuvnyp och kramar som broms när det kan gå för långt. Killarnas grymt ekvilibristiska och våghalsiga hanterande av boll, kropp och varandra medan parketten under dem sakta plockas isär och försvinner bit för bit är lika rörande som brutal. Belgiska I see you med Kabinet K är vacker i tanken men landar stum framför våra fötter.

På Regionteatern Blekinge Kronobergs Trestegs gröna gräsmatta utsätts vi för intensiv hetta och förpubertala drömmar om tillhörighet, identitet och kärlek. Om drömmars förmåga att få oss att sträcka oss längre än vi trodde men också vilsen besvikelse när verkligheten inte underordnar sig fantasin. Suzanne Ostens alltid uppfriskande barnperspektiv undersöker föräldrars beroende av sina barn i Uppfostrarna & De ouppfostringsbara. Andra delens arbete med mask och improvisation fångar ögonblicket och överraskar såväl medspelare som skådespelaren själv när han besjälas av masken.

Vi glädjer oss med Regionteater Västs Projekt: ID som belönades med fina Prix d'Assitej 2012. Hänryckta och euforiska vänder vi hem efter ett generöst dygn fyllt till alla bräddar.

Mika Becker

FAKTA
BIBU 2012
23 – 26 maj i Lund

Kultur & Nöje
Lena Kvist, chef för avdelningen
lena.kvist@bt.se
Telefon: 033-700 07 19

Konsten terapi efter den arabiska våren

Av [Martin Schönbeck](#) 25 MAJ 10.34

BARNTEATER. Azza Kamel hjälper Kairos gatubarn till ett bättre liv via konsten och skapandet. Men inte utan svårigheter. – De här barnen saknar glädje och hopp. Konsten ger dem verktygen att må bra och känna tillhörighet, säger hon.

Azza Kamel hjälper Kairos gatubarn till ett bättre liv via konsten och skapandet. Men inte utan svårigheter.

– De här barnen saknar glädje och hopp. Konsten ger dem verktygen att må bra och känna tillhörighet, säger hon.

– I samband med den arabiska våren öppnades dörrar som kommer vara svåra att stänga igen. Från ingenstans kom intuitivt skapande. Väggar täcktes av graffiti och unga började rappa. Folket var inte rädda för att uttrycka sig längre, säger Azza Kamel som ansvarar för konstorganisationen Alwan Wa Awtar i Kairo i Egypten.

Hon driver en verksamhet i Kairo som låter utsatta barn delta i olika former av kreativt skapande. Tillsammans med tre kollegor från Gaza, Västbanken och Libanon berättade hon om sina erfarenheter under scenkonstbiennalen för barn och unga, Bibu, i Lund. Trots att de fyra paneldeltagarna verkar i olika miljöer och länder framgick det tydligt att de har mycket gemensamt. De har alla upptäckt hur kreativt skapande har en förmåga att läka sår.

– Vi utformar inte vår verksamhet för att fungera som terapi. Skapandet i sig har terapeutiska egenskaper även om vi bara leker med färg, säger Azza

Kamel.

– Varje barn har ett eget lås som kräver en egen nyckel. Därför ägnar vi oss inte åt enbart teater eller musik. Hos oss låter vi barnen göra allt från att måla, leka med lera, spela musik till teater där de själva är med och skriver manus. För de flesta av barnen är det helt nytt att bli behandlade med respekt, säger hon och berättar hur gatubarnen ofta spenderar sina dagar på soptippen där de jagar skorpioner. Gatubarnen har sällan sett vare sig Nilen eller pyramiderna, men de är inte fångar bakom murar som på Västbanken. I Egypten är det i stället sociala kedjor som håller fast barnen, enligt Azza Kamel.

– Vi har inte som mål att utbilda skådespelare eller musiker. Vi försöker bara hjälpa barnen att få hopp, självkänsla och en gemenskap i vilken de kan växa, säger hon.

Azza Kamels dröm är att kunna integrera sin verksamhet med den egyptiska skolan. Den konst som finns på schemat i dag är enligt henne rigid och styrd av regler.

– De lär barnen att rita innanför linjerna med utvalda färger. Det är tvärt emot vad konst är för mig. Tyvärr har skolan uttryckligen förbjudits att samarbeta med oss, säger hon och berättar att de styrande efter revolutionen sällan diskuterar utbildning och välfärd. Oftare handlar de politiska samtalen om vad kvinnor får och inte får göra.

– Skolsystemet är vår största fiende och måste förändras. Om inte barnen lär sig tänka utanför boxen, hur ska de då kunna ifrågasätta makthavare när de växer upp.

Att den politiska regimen försvagats av revolutionen i Egypten har underlättat för Azza Kamel och de andra inom Alwan Wa Awtar. Trots det möter hon dagligen ett starkt socialt motstånd.

Föräldrar och politiker ser i bästa fall konsten som en extrasyssla och i värsta fall som något skamligt. Hon beskriver situationen som att dunka huvudet mellan två väggar. Men hon oroas samtidigt av vad som väntar.

– De politiska förtryckarna lät oss inte höja våra röster mot dem. Men om vi bara skötte oss själva lät de oss vara i fred. Ingen vet vad som kommer att hända, men om religiösa fanatiker kommer till makten kommer det att bli värre. De nöjer sig inte med att brutalt bevara sin egen ställning, de kommer även vilja påverka hur vi lever våra liv. Och då är konsten och vår verksamhet allvarligt hotad, säger hon.

Pia Paglialunga. Foto: Anna Diehl

Lunds lunga för unga

3 frågor till Pia Paglialunga, biennialchef för BIBU, scenkonstbiennalen för barn och unga i Lund 23-26 maj.

Hur mår scenkonst för barn och unga?

– De stora teatrarna i Sverige tar ett allt större ansvar och gör stora, intressanta uppsättningar som Backa i Göteborg och Stockholms Stadsteaters Skärholmenfilial. Förut dominerade de fria teatergrupperna. Mycket är dans och musikal, uppsättningar som talar till publiken på andra sätt än det språkliga.

Bibu 2012 har inga produktioner för de minsta?

– Nej, men en hel del för lågstadiet. Och en flerspråkig musikal med belgiska Kopergietyery och norska NIE vänder sig ålderslöst till alla. Båda kompanierna visar att på scenen kan berättelser bäras fram med många språk och nå sin publik oavsett modersmål.

Vad händer på seminarierna?

– Jag är väldigt nöjd med årets "kreativets-spår", föreläsningar om vad olika konstformer betyder för att barn ska utveckla sin egen kreativitet och hur skolan kan arbeta. En föreläsare som Paul Collard från Storbritannien är det fint att ha på plats, hans arbete för att länka samman skolan med konstnärerna är fantastiskt.

Av Margareta Sörenson
kulturen@expressen.se

PROSCEN

Nummer 1, mars 2012

Rubrik/Ingress:

www.bibu.se

BIBU-BIENNALEN

Här presenteras BIBU biennalen med scenkonst för barn och unga - se även annonsen tidigare i detta nr.

23:e-26:e maj presentas åter biennalen BIBU.se med scenkonst för barn och unga .

För oss som arbetar med teknik av olika slag ges i år två tillfällen att möta Claude Heintz, "Lighting Designer/Theatre Director" på University of Wisconsin-Madison Dance Program.

MACLUX-MANNEN

För oss i ljusbranschen är han känd som mannen bakom MacLux., det första ljusdesignprogrammet för Apple-datorer, som kom redan 1990 och fortfarande, 22 år senare, har många användare runt om i världen.

Erfarenheterna från MacLux har sedan några år omsatts i "LXserien". I serien ingår "LXfree", för att rita ljus, göra olika rapporter listor och bibliotek. Från LXfree kan du sedan överföra data från din plot till DMX-kontrollen "LXConsole" som du också kan hämta hem alldeles gratis.

Många har upptäckt att LXConsole som ursprungligen togs fram främst för att vara backup av ASCII-filer har utvecklats till ett kompetent och lättanvänt litet ljusbord som kan köras rätt upp och ner som det är eller triggas via andra programvaror som till exempel Q-lab. Erfarenheter finns idag från flera turnéer och fasta installationer och både LXFree

och LXConsole utvecklas efterhand utifrån kundönskemål från världens alla hörn.

FRAMTIDA UTVECKLING

Under det första mötet på bibu.se kommer vi att låta Claude Heintz berätta om sina programvaror, visa hur de fungerar ihop och besvara frågor. Vi ser gärna att besökarna tar med sig laptops, frågor, idéer och önskemål om funktioner och nya finesser som kan bidra till den fortsatta utvecklingen.

Vårt andra möte med Claude Heintz kommer att vara en mer öppen diskussion mellan flera parter och intressenter. Temat för det mötet är: - Open Source lösningar för en liten, mycket specialiserad och inte så kapitalstark marknad.

I vår bransch har vi förutom LXserien också flera andra mer eller mindre lyckade alternativ för både ljud, ljus, midi och video styrningar. Ett annat lyckat exempel är projekt Tixato från figure53 som är ett fullt fungerande biljettbokningssystem som faktiskt finns översatt till Svenska också!

Vi kan också nämna att här i Lund har vi en grupp entusiaster som vill utveckla gratis programvara för administration, planering och budgetering av festivaler och teatergruppers produktionsplanering.

Mottot för LXserien är:

"Freeing lighting designers... so they have time for more important stuff."

Men nu när gratisprogrammen blivit så komplexa och kompetenta att de börjar ersätta andra & tusenfalt dyrare alternativ, är det då inte teaterns ekonomi som frigörs snarare än någon enskild ljusdesigner?

Hur ska då vi, den samlade branschen, göra för att olika lovvarde initiativ kommer igång, när en så hög kvalitet som möjligt, hålls livaktiga och i utveckling? Kan vi uppmuntra och stödja dem på olika sätt?

Open source lösningar med gratis distribution sprids globalt och vi som nyttjar dem finns i många länder. Tillsammans är vi väldigt många.

Detta hoppas vi att du och dina kollegor vill komma och diskutera med oss och vår panel.

Har du råd att inte vara där?

Vi ses i Lund!

OPSIS BARNKULTUR nr 3 2012

uppslag 1

PÅ TEATERN ÄR
HIMLEN GRÄNSEN

Azza Kamel från Kairo
fotograferad
av Martin Schönbeck

I egyptiska skolor gäller det inte att tänka själv utan att tänka som man blir tillsagd, berättade Azza Kamel på barn- och ungdomsteaterbiennalen i Lund. Då kan teatern ge barnen en röst. Pia Huss lyssnade på tre intressanta deltagare från Egypten, Libanon och Palestina, som alla vittnade om kulturens betydelse för barns självkänsla och utveckling.

Nej, säger Azza Kamel från Kairo och kikar ut över den högst koncentrerade men ändå ganska bekvämt tillbakalutade publiken i Stadshallen i Lund. Nej, här i väst har ni nog svårt att relatera till vad jag berättar. Ni lyssnar och känner empati men jag tror nog att vår vardag är helt obegriplig för er.

Det är vid försommarens stora scenkonstbiennal för barn och unga, Bibu i Lund, som Azza Kamel tillsammans med kollegor från Gaza, Västbanken och Libanon delger oss erfarenheter av hur betydelsefull kultur för och med unga i utsatta områden, kan vara.

Alla är de kulturarbetare som från var sitt land och var sin kriszon oförtrutet trotsar förtryck och repressalier i arbetet med att ge utsatta människor, framför allt barn och unga, stöd, röst, stolthet och möjligheter genom konstnärliga och kreativa projekt. Alla förmedlar skildringar som är lika fantastiska som plågsamma att lyssna till, men Azza Kamel är den som tydligast formulerar åsikten om att vi i väst är privilegierade intill trubbighet. Och det är ju, Azza konstaterar fakta och för det möter hon respekt.

Det finns ingen anledning att ifrågasätta det Azza Kamel säger. Vad hon beskriver från sitt arbete som ledare för Alwan Wa Awtar, en organisation som är inriktad på att stödja Kairos gatu-

barn till ett drägligare och framför allt värdigare liv är så långt från en västerländskt halvgällig vardag man kan föreställa sig.

Fyrtio procent av Egyptens befolkning är fattiga in till svält. Den nya regimen uppfyller knappast de framtidsdrömmar som väcktes under den arabiska våren. De senaste makthavarna talar heller aldrig om behovet av utbildning. Tvärtom. Fokus ligger istället på individuella och kollektiva begränsningar. Man verkar konsekvent för att kvinnan ska tillbaka in i hemmet och för tvånget att bära slöja. Att så många egyptiska kvinnor undanhållits sin rätt till utbildning och därför inte ens kan skriva sitt namn bekymrar föga. Tvärtom finns från makthavarnas sida, vilket Azza Kamel understryker, ett intresse att hålla människor i okunskap. En okunnig befolkning är enklare att leda dit man vill.

Med emfas fastslår hon:

– Vår undermåliga utbildning är en av våra värsta fiender!

De allmänna skolorna har i Egypten klasser med mellan 70 och 130 barn och pojkar och flickor hålls strikt åtskilda. Med så många barn i varje grupp blir det inte fråga om annat än mekanisk drill och utantillrabbling. Här handlar det inte om att tänka själv utan att tänka som man blir tillsagd.

Azza Kamel finner det därför inte

OP SIS BARNKULTUR nr 3 2012
uppslag 2

■
■
■ **Konsten**
används som
ett verktyg
för social
utveckling

Yttrandefrihet är ett stort
och högtidligt begrepp.
Här låter Alwa wa Awtar i Egypten
barnen uttrycka sig fritt.

särskilt anmärkningsvärt att de familjer som har råd placerar sina barn i dyra privatskolor.

– Det är naturligt att man vill göra det bästa för sina egna barn men för de många fattiga betyder det samtidigt att klyftorna ökar, att de allmänna skolorna blir sämre när de som har vana och kraft att ställa krav försvinner därifrån. Då sjunker de fattiga än djupare ner.

Azza Kamel hör själv till de privilegierade: välklädd, vacker, välutbildad, välsituerad ... men viktigast av allt, vass och välartikulerad, modig och dådkraftig. När jag efter seminariet frågar henne hur hon så länge kunnat arbeta helt gratis, svarar hon leende att hon "har en förstående, snäll och generös man". Naturligtvis en tillgång för en fattig och kulturradikal organisation som Alwa wa Awtar, men också ett konkret exempel på att egyptiskt solidaritetsarbete är starkt beroende av personligt kapital.

SEDAN ETT ANTAL ÅR ARBETAR Azza Kamel inom Alwa wa Awtar, som konsekvent och genomtänkt använder konst och kultur som ett verktyg för social utveckling. Allting startade 1992 efter den ödeläggande jordbävning som gjorde ett oändligt antal egyptier hemlösa. Många av dem fick en fristad i Kairo och stadsdelen El Hadaba el Wosta, fortfarande ett fattigt och hårt utsatt område.

– Egypten kan verka vara så exotiskt med många kulturskatter, men de fattiga barnen har aldrig sett skymten av vare sig pyramiderna eller Nilen. De är ofrivilliga fångar i sina egna slitna kvarter, konstaterar Azza.

Vad som hände efter den stora jordbävningen, rörelsen som sedan exploderade under den arabiska våren, innebar att massor av de barn som El Hadaba el Wosta kommit i kontakt med genom sitt arbete med konst, gatukonst, musik och teater började formulera sina tankar och önsningar just genom dans och bilder, ja på en massa olika sätt.

– Konsten ger många barn självkänsla. Att gå från att ha varit helt osynlig-

gjord, från att ha varit någon som dag efter dag letar i soporna och dödar skorpioner, till att förmå skapa stora grafittimålningar, våga rappa offentligt eller ge uttryck för känslor och tankar genom teatern, det är stort.

Azza Kamel understryker många gånger hur avgörande det är för varje individ att få uttrycka sig.

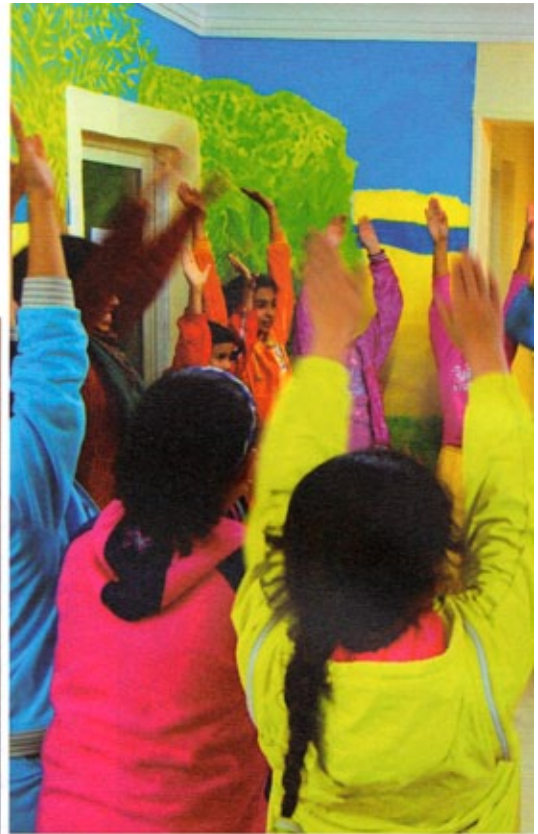
– För så många har våld länge varit det enda sättet att bli sedd. Hos varje barn jag mött finns en önskan om att vara någon och att också kunna göra något för sitt land, något som egentligen är otroligt konstigt eftersom landet knappt gör någonting för dem.

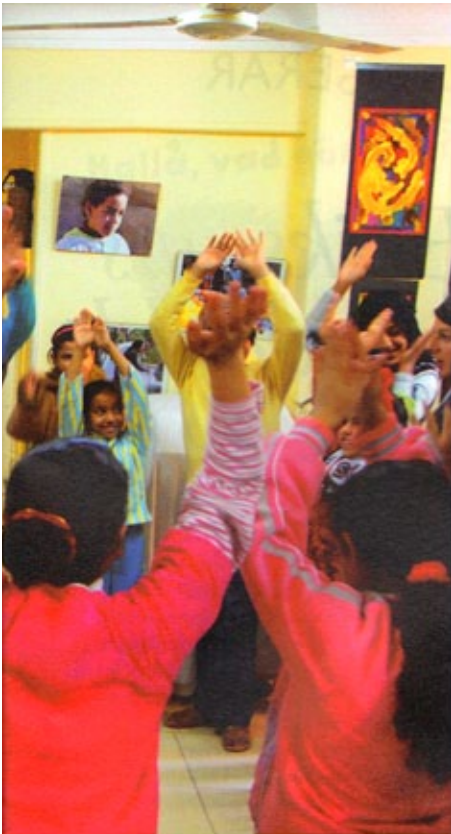
Ändå finns det nu hos de unga en stolthet över vad man kan åstadkomma med kultur. Under förra årets strider och upplopp var det många av Kairos gatubarn som utsatte sig för stor fara, ibland agerade de till och med levande sköldar mellan milisen och folkmassan.

– I Egypten finns ett oändligt antal gatubarn. Många av dem drogs med i revolutionen av en förtvivlans patriotism, de hade ingenting att förlora. Många dödades. Det är fruktansvärt men gatubarnens delaktighet har också en mening. I rapporteringen kring händelserna hör vi sällan om hur delaktiga gatubarnen var i revolutionen. Men så var det. Många av dem levde och lever i yttersta armod och förtvivlan och tyckte inte att de hade något att förlora. Nu efteråt är de stolta över sin historia och de vågar också uttrycka sin vilja mer öppet. Barnen och ungdomarna kanaliseras sina minnen och sina vittnesmål genom musik, karikatyrer och teater. Inget av detta fanns tidigare i Egypten. Men efter 60 år av förtryck exploderar behovet. Nu arbetar vi med att samla och uppmuntra deras erfarenheter. Många "vanliga" egyptier är fortfarande fruktansvärt rädda för repressalier men ungdomarna på gatorna visar vägen genom sitt mod att natt efter natt göra nya väggmålningar trots att regimen hela tiden är där och raderar ut verken. De fattiga barnen blev upp från botten och nu vill de fortsätta att göra sina röster hörda. För makthavarna är

OPIS BARNKULTUR nr 3 2012
uppslag 3

■
■
■ Kultur är också ett
internationellt sätt att
kommunicera ...

Dans och drama ger röst åt gatubarn och andra fattiga barn.
Foto från Alwa wa Awtar.

detta livsfarligt. Kultur och kunskap gör motstånd och sådana människor låter sig inte förtryckas.

SÅ FÖRMEDLAR AZZA KAMEL en rad erfarenheter. Det är ett personligt men också generellt vittnesmål. Kollegorna Karim Dakroub från Libanon och Marina Barham från Palestina, berättar också de sina historier vilka naturligtvis skiljer sig från vad Azza Kamel specifikt beskrivit. Ändå sammanfogas de olika erfarenheterna till ett och detsamma: att kultur och konst ger resning, mening och glädje! Att människor som uttrycker sig genom skapande börjar tänka självständigt och därmed får redskap att påverka sin situation. Kultur är också ett internationellt sätt att kommunicera, genom konst kan du mötas över språkbarriärerna. Just därför vill förstås

diktaturer gärna undertrycka kultur.

Den drivkraftiga Azza Kamel är liksom så många andra aktiva regimkritiker intellektuell. Men hur protester och personligt mod kan växa sig starka också under helt andra förutsättningar, beskriver Karim Dakroub från Libanon. Som så många andra fattiga barn enrollerades han redan som 15-åring till barnsoldat. Trots att han själv ännu var just ett barn blev han starkt berörd över hur svårt barn drabbas av krig. Och trots att han aldrig tidigare kommit i kontakt med kultur, började han i smyg tillverka dockor med vilka han sedan gestaltade sagor. När han blivit stationerad som sjukvårdare bildade han ett litet subversivt dockspelarkompani vars aktörer fräckt dubbelutnyttjade en av ambulanserna som teaterfordon. I mer än 25 år har nu hans arbete för att "stärka barnens sociala situation och deras mod", pågått. När egyptiska Azza Kamel beskriver hotet från "de religiösa mörkermännen", hoppar Karim från Khayal Arts and Education, upp från sin stol av upprördhet.

– I Libanon är religionen och utbildningssystemet en fullkomlig katastrof. Vi är tre miljoner människor och vi har 18 olika religioner som var och en har sin egen historieskrivning och sina egna utbildningssystem. Vid varje val röstar var och en på sin egen religiösa företrädare och då kan ni ju själva förstå vilken jäkla röra allt blir när alla de olika trosriktningarna slåss mot varann. Vi sekulariserade är bara en minoritet som försöker hålla oss utanför konflikterna. Men skräcken för represalier finns hela tiden.

Karim Dakroub berättar dramatiskt hur hans son plågas av mardrömmar om att någon religiöst militant grupp ska angripa familjen, deras vänner och teaterkollegor.

–Alla, särskilt barnen är mycket rädda och alltid beredda på det otänkbara. Skräck urholkar och vi blir grymma. Min son vaknade av en mardröm om att, som han beskrev det, "de religiösa kommer att döda oss!" "Ja men", sa jag, "vår familj är sekulariserad, vi tillhör

ingen religion". "Ja men", svarade min son, "det vet ju inte de religiösa! Snälla pappa vi måste skaffa en kalashnikov!"

SITUATIONEN I PALESTINA är knappast heller den någon illustration till religionen som befriare. Kanske är Marina Barhams ögonblicksbilder från Al Harah Theatre, de mest pessimistiska.

– Vi pressas ner i apati. Människor som är instängda och trängda från alla håll gör ofta det. Instängdhet och rädsla är ingen bra kombination om man vill fostra fria trygga barn. Hela vår verklighet har förryckts. Det är inte ovanligt att våra små barns första ord är "skjuta", "bomba" och "skynda göm" istället för ord som "mamma-pappa" och så.

Men trots detta skildrar Marina Barham också den korta men ändå så livsviktiga befrielse många känner då de för några timmar antingen får uppleva till exempel en teaterföreställning eller när de själva deltar i något av de teaterprojekt som – till exempel av den okuvliga The Freedom Theatre – mot alla odds initieras och envisas med att överleva i Palestina. Marina citerar en ung flicka som beskrev sin glädje med orden: "På teatern är himlen gränsen men därute är jag ofri".

– Kultur är livsviktigt, det ger barnen frihet, därför slutar vi aldrig att kämpa för den, säger Marina Barham. Men jag undrar, hur är det möjligt att ni här i Sverige inte är mer angelägna om att skydda vad ni har uppnått när vi är beredda att försvara samma kulturella rättigheter och livsrum med våra liv?

Pia Huss

frilansjournalist och kritiker

Efter seminariet uppstod de naturliga frågan, hur kan vi hjälpa och stödja kulturverksamheten i utsatta områden? Svaren var entydiga: "Se oss!" "Stöd vår frihetskamp!", "Skriv om oss!" "Besök oss!" och "Tro inte allt som massmedia påstår".

För intresserade finns länkarna:

Egypten	www.alwan-awtar.org
Libanon	www.khayalart.org
Palestina	www.alharah.org
	www.thefreedomtheatre.org

FRIGÖR KREATIVITETEN!

RAPPORT från kreativitetsspåret på **bibu.se** 2012

Common Ground SKOLA SCENKONST

Under **bibu.se** 2012 genomförde vi ett kreativitetsspår med tre talare som är internationellt ansedda auktoriteter inom sina respektive fält:

Paul Collard, VD för brittiska CCE, Creativity Culture and Education

Rosa Aurora Chavez Eakle, MD, PhD, Washington International Center for Creativity

Suzanne Osten, regissör och konstnärlig ledare för Unga Klara

Spåret bestod av tre individuella föreläsningar och ett publikt samtal mellan föreläsarna. Samtalets modererades av Theresa Benér som är teaterkritiker och kulturskribent. Utöver detta ledde Mr Paul Collard från brittiska CCE en exklusiv tredagars workshop med fem lärare/pedagoger och fem scenkonstnärer. Theresa Benér bevakade föreläsningarna samt den öppna redovisningen av Paul Collard's workshop och hennes rapport finns på sidorna 55 – 61. På sidan 62 återges en text som Paul Collard skrev inför sin medverkan i biennalen.

Kreativitetsspåret presenterades med etiketten "COMMON GROUND – skola scenkonst", en benämning som vi använde för programpunkter som hade extra hög relevans för aktörer från båda sektorerna. "COMMON GROUND – skola scenkonst presenterar ämnen, erfarenheter och frågor som är lika intressanta att ta del av för lärare och rektorer som för dansare, dramatiker och teaterchefer. Områden där ingen part är den allenarådande auktoriteten."

Spåret nådde en publik om 556 personer. All personal inom skola/förskola i Lunds kommun hade fri tillgång till seminarierna och fem av workshopens "lärarplatser" var reserverade för dem.

EN SIDOEFFEKT

Inför biennalen tog vi kontakt med Lunds Universitet och Malmö Högskola i syfte att ge fler möjlighet att höra huvudtalarna. Vi informerade om våra seminarier och att de var öppna för studenter och lärare, liksom för allmänheten. Vidare erbjöd vi möjligheten att anlita "våra" talare som gästföreläsare. Initiativet ledde till att Dr Rosa Aurora Chavez Eakle's make(!) föreläste för KSM-studenter (Kultur-språk-medier) på Malmö Högskola den 23 maj 2012. A. Jonathan Eakle är Associate Professor at The School of Education vid Johns Hopkins University i Baltimore och föreläste på temat: "Museum Literacies and Pan-Institutional Possibilities for Creating Other Education Spaces."

MÖJLIGGÖRARE

Kreativitetsspåret kunde genomföras tack vare samarbete med:

Barn- och skolförvaltning Lunds stad, Lunds kommun/Kultur, Kulturkraft Syd med hjälp av finansiering från Europeiska Socialfonden.

De medel Lunds kommun avsatte kom från den statliga Skapande skola-satsningen

RAPPORT FRÅN SEMINARIER, FÖRELÄSNINGAR & WORKSHOPS

Av Theresa Benér, teaterkritiker och kulturskribent – www.theresabener.se

Ett av de uttalade syftena med Bibu är att den ska vara mer än en mötesplats för upplevelser av scenkonst. Bibu ska också vara en plats där skolpersonal, kulturproducenter och scenkonstnärer inspireras till att utveckla nya strategier som kan skapa förändring i världen utanför teatern. På Bibu 2012 stod temat kreativitet i fokus för en rad föreläsningar, seminarier och workshops.

Att kreativitet ligger i hjärtat för all scenkonst torde de flesta vara överens om. Men utgångspunkten för festivalens dialoger kring kreativitet var att denna egenskap blivit allt viktigare, inte bara inom konstnärligt skapande och forskning utan i en vidare social kontext. Paul Collard¹ beskriver det som att vi lever i en tid där det inte som förr finns lediga tjänster till arbetssökande. I dag måste individer själva uppfinna och skapa sina arbetsmöjligheter. Han bedömer att uppåt 60% av dagens skolelever kommer att utöva arbeten som ännu inte finns:

– Människors förmåga att inte bara anpassa sig till yttre förändringar utan också styra förändringsprocesser så att de gagnar en själv är sålunda grundläggande för att man ska lyckas på 2000-talet, hävdar Collard.

Kreativitet, dynamik och flexibilitet är väsentliga egenskaper för den som ska möta utmaningar inom exempelvis kris- och konflikthantering, entreprenörskap eller känslomässiga och sociala uppbrott som följd av nya familjebildningar. Både i den privata och offentliga sfären är kreativitet en tillgång, då den ger oss autonomi och autenticitet i våra bedömningar och handlingar.

MÄNNISKAN FÖDS KREATIV

Har då alla människor tillgång till kreativitet? Ja, glädjande nog förklarade kreativitetsforskaren Rosa Aurora Chávez Eakle² att kreativitet alltid har funnits hos människan. Den visar sig mycket tidigt i barn-domen, i samband med lek, men även upp i hög ålder fortsätter hjärnan att skapa synapser som stödjer kreativa förhållningssätt till nuet.

Människan föds alltså kreativ. Men vilka metoder har vi för att identifiera och utveckla denna medfödda kreativitet? Vilken typ av kreativitet är för övrigt önskvärd i samhället? Är det främst det som Suzanne Osten betecknade som en "anständig kreativitet" vi vill se hos barn – eller är vi också beredda att se en resurs i de kreativa uttryck som ifrågasätter normer, stabilitet och konsensus?

Rosa Aurora Chávez Eakle berättade i sin föreläsning att det finns minst 500 definitioner på kreativitet, och det finns därutöver flera som menar att den inte låter sig kategoriseras. På 2000-talet har forskare bland annat inom neurobiologi kommit att intressera sig mycket för kreativitet och kopplingen till estetisk varseblivning och utövning. Det finns ett nytt forskningsfält kallat *neuraesthetics* (Scour Zeki, 2001) där man upptäckt att känsla för skönhet och harmoni är relaterat till människans evolutionsprocess och har mindre med kultur och uppfostran att göra än man förut trott.

LEK I EN KREATIV ATMOSFÄR

Rosa Aurora Chávez Eakle konstaterade att barns lek är grundläggande för att hjärnan ska mogna. Med hänvisning till psykoanalytikern Donald Winnicott talade hon om vikten av attuned interaction från vuxna, dvs en förmåga att känna in det barn har skapat och tillsammans med dem etablera en harmonisk men avgränsad sfär där fantasier, känslor och lek kan prövas och utvecklas. Detta förhållningssätt förefaller ha likheter med den danske familjeterapeuten Jesper Juul, som Suzanne Osten³ gärna refererar till i Unga Klaras projekt om uppfostran. Jesper Juul menar att det är viktigare hur man gör saker tillsammans än vad man säger. Både barn och vuxna fungerar bäst i en kreativ atmosfär där såväl konflikter som känslor och oväntade utspel kan bearbetas i engagerade samspel.

Chávez Eakle kom att börja forska i kreativitetsfrågor då hon i sin praktik som psykiater ofta såg samband mellan psykopatologier och kreativa blockeringar. Hennes studier av hjärnans aktiviteter pekar på att psykisk obalans oftast hämmar samspelet mellan hjärnhalvorna och olika centra i hjärnan, så att kreativa impulser inte kan processas och formuleras på ett adekvat sätt. Omvänt visar studier av cerebrala blodflöden hos mycket kreativa individer att de simultant aktiverar flera centra i hjärnan. De involverar primära (drömrelaterade) och sekundära (logiska, rationella) processer i relation till ett aktivt arbetsminne, vilket frigör en förmåga att se nya samband och kombinationsmöjligheter mellan begrepp och företeelser som tidigare inte varit relaterade till varandra.

KREATIVITET KAN MÄTAS

I sin forskning har Rosa Aurora Chávez Eakle utgått från det så kallade Torrance Test of Creative Thinking (TTCT) för att mäta individers kreativitet. Testet, som utvecklades på 1980-talet av psykologi-professorn Ellis Paul Torrance, har fördelen att det är tillämpligt på barn från olika kulturell bakgrund (tidigare test i USA har missgynnat afro- och latin-amerikanska barn på grund av ett alltför kulturellt betingat innehåll), det är könsneutralt och mäter såväl verbal som figurativ förmåga. Testet ska för övrigt inte förväxlas med IQ-test, då kreativitet inte nödvändigtvis går hand i hand med intelligens.

Resultaten av TTCT visar att starkt kreativa individer befinner sig i ett slags ständigt självförverkligande. De utforskar sig själva och omgivningen i en optimistisk attityd, söker inte undandra sig skador eller risker, har utpräglad envetenhet och målinriktning i sina handlingar, samtidigt som de är samarbetsbenägna, toleranta och empatiska. Forskningen visar också att sömn är avgörande för kreativitetsutveckling, då sömnen sorterar impulser och uppslag i minnet.

Rosa Aurora Chávez Eakle erinrade för övrigt om att barns kreativa utveckling når en plåtå i 9-10-årsåldern. Ofta tror vuxna att barn som närmar sig tonåren är mindre benägna att engagera sig i skapande projekt, men det kan alltså ha med denna biologiska fas att göra.

ATT VÅGA GETID ÅT

KREATIVA VÄGAR I UNDERVISNING

Paul Collard ser också en medfödd kreativ potential hos barn men är övertygad om att konventionella utbildningsinstitutioner kväver den. Collard har i 25 år arbetat med att integrera konstnärligt skapande och kultur i stads- och samhällsutveckling. Med organisationen CCE har han varit med om att utforma programmet Creative Partnerships, som innebär att kulturskapare och konstnärliga yrkesutövare engageras i projekt där de under längre tid samverkar med skolor för att utarbeta kreativa strategier i undervisningen. Under 2002-2011 drevs dessa program på uppdrag av regeringen i UK, men i samband med drastiska nedskärningar i kulturbudgeten slopades de helt. CCE verkar nu i stället internationellt, vilket ger ett än vidare referensmaterial.

Paul Collard hör ofta att det inte "finns tid" att ställa frågor eller välja annorlunda inlärningsmetoder i skolor. Skolorna nöjer sig i allmänhet med att lära ut saker eleverna ska veta och göra. Sådant är enkelt mätbart. Men i kriterierna för en lyckad skolgång ingår att man också ska lära sig att kunna vara som

1 PAUL COLLARD

är VD för brittiska Creativity, Culture and Education (CCE), som arbetar med att ge barn tillgång till konst, kultur och kreativt lärande och har bl.a. skapat regeringens stora program "Creative partnership" som varje år kopplar ihop 2.500 skolor med artister och kulturinstitutioner.

Paul har mer än 25 års erfarenhet av att arbeta med konst och kultur. Han är expert på hur man använder kreativitet och kultur som motorer för social och ekonomisk förändring. Dessutom är han en underbar föreläsare vars språkbruk och tilltal är tillgängligt för alla som behärskar lite engelska.

www.creativitycultureeducation.org

individ och att leva tillsammans med andra. Väsentligt för barn är att lära sig ta risker, göra egna val och våga ta ansvar för dem, inte bara lära sig och kunna återge andras kunskap. Barn behöver utbilda sig för livet, inte bara prestera höga betyg.

Bibus åhörare fick flera exempel på intressanta samarbeten som genomförts inom ramen för Creative Partnerships. Vi såg klassen som låg efter i matematikkunskaper och sammanfördes med en teaterregissör och en animationsfilmare. De lärde sig framställa matematiska problem i form av dramaövningar, filmscener och med hjälp av animationer. På så sätt fick de ett mer konkret perspektiv på ämnet och blev vid slutproven under läsåret skolans bästa klass i matte. Dessutom förbättrades deras kunskapsresultat i andra ämnen.

LÄR ELEVERNA TRO PÅ SINA EGNA VISIONER

En annan klass i ett socialt problemområde, med skoltrötta och oengagerade barn, vände på ned-gången genom att engagera sig gemensamt i ett projekt där man tog vara på deras fantasi. Barnen köpte ett begagnat flygplan (!) som de med hjälp av en designer inredde till ett klassrum. Plötsligt blev det betydligt roligare att gå till skolan! Collard framhöll att dessa barn, som växt upp i en kultur av att det inte är lönt att försöka ändra på sina villkor, fick nu en känsla av empowerment, en tillit till att man i samverkan med andra kan dela och genomföra en vision.

Collard visade även en film från projektet *Drömmarnas hus* på Rosengård i Malmö, där han varit inblandad som konsult. Ungdomarna fick arbeta med att göra egna filmer. Därigenom kunde de gå in i en konstnärlig sfär där de gemensamt kunde utforska svåra känslor och etiska frågor med en kreativ distans. När barn och ungdomar får verktyg att konstnärligt arbeta med sina erfarenheter och söka formulera ny kunskap, kommer de ofta fram till just de slutsatser som de vuxna önskar att de ska nå. Skillnaden är bara att de unga känner ett starkare ägarskap till den kunskap de själva har förvärvat.

Konstnärliga metoder för in annorlunda uttryck och en starkare social sammanhållning i undervisningen, betonade Paul Collard. Konstnärer arbetar med fantasin, som hjälper oss att tolka verkligheten konceptuellt. Därför gör fantasin och konsten att världen blir mer verklig och begriplig, hävdade han.

RÄDSLAN ATT INTE VARA EN PERFEKT FÖRÄLDER

Unga Klaras konstnärliga ledare Suzanne Osten framhöll att hon själv hela sitt liv har använt det konstnärliga skapandet för att undersöka, förstå och kommunicera sina erfarenheter som barn och vuxen. Unga Klara har alltsedan starten 1975 utvecklat metoder för att integrera research och dialog med barn och vuxna i sina konstnärliga processer. Osten uttryckte förvåning över vuxnas "förakt" gentemot barn och funderade på om det beror på att man inte kan kontrollera barn så länge de inte kan tala. Suzanne Osten berörde därmed en rädsla, som kanske bottnar i vuxnas egen osäkerhet inför sin föräldroll. Man är engagerad, men vet inte riktigt hur man ska göra.

I seminariet om Uppfostran av barn och vuxna beskrev Suzanne Osten och dramatikern Erik Uddenberg Unga Klaras arbete med projektet

Z ROSA AURORA CHAVEZ-EAKLE

är hjärnforskare och chef för Washington International Center for Creativity. Hon forskar bland annat runt kreativitet, personlighet och psykologi samt molekylära genetiska variationer associerade med kreativitet. Rosa är även verksam inom New Horizons for Learning vid the School of Education at the Johns Hopkins University i Baltimore och har bl.a. skrivit "The Relevance of Creativity in Education".

www.creativitywashington.com
<http://education.jhu.edu/PD/newhorizons/>

Uppfostrarna/De uppfostringsbara. I två år genomförde man research. Då tog gruppen kontakt med lärare, akademiker, socialsekreterare, psykoanalytiker m m, och samlade in olika slags dokumentation för att utreda hur familjer faktiskt organiserar sig. Här utkristalliserades olika kategorier:

- Familjen som företag (med ledarskap, förhandling och samordning av "verksamheten")
- Post-It-lappsfamiljen (där alla är ute i olika aktiviteter och man kommunicerar internt via minneslappar)
- Akvariefamiljen (där alla samlas framför tv-n och talar lite)
- Patriarkala familjen (ofta sedd i immigrantkretsar, där familjefadern i Sverige blivit arbetslös och kompenserar sin försvagade sociala identitet genom att utöva ett auktoritärt styre i familjen, främst mot hustru och döttrar)

Unga Klaras projekt handlar om barn och vuxna i "normala", alltså inte dysfunktionella, familjer. Gruppens undersökningar gav upphov till en rad frågeställningar: Vågar man vara förälder? Har alla rätt att bli föräldrar? Hur förenar man arbete, skola och vardagliga plikter med en kreativ och vänskaplig relation med barnen? Varför fastnar föräldrar så lätt i ett slags vuxna rollspel, där barnen kan genomskåda en brist på autenticitet? Vilka rollfördelningar sker mellan kvinnor och män i en familj?

Suzanne Osten fasade inför en kvinnlig bloggare hon läst, som deklarerade att hennes ambition var att bli den perfekta föräldern:

– Barn vill inte ha det! Man vill väl inte vara någons perfekta projekt?

IDYLLISKA FAMILJEKLICHÉER

MOTVERKAR KREATIV SAMVERKAN

Suzanne Osten menade att det i den starka relation som uppstår mellan föräldrar och barn ("den viktigaste man har i livet") kan vara väsentligt att ge uttryck för en reell passion. Genom att brinna för något öppnar man också för en kreativ kontakt och kommunikation med barnen. Hon poängterade att det är två parter involverade, två aktörer som vill väldigt mycket med och av varandra. Suzanne Osten tog även upp påverkan utifrån, de idealschabloner som inte minst i media förmedlas av förälder- barn- relationen. Tidningarna var just dessa dagar fyllda av idylliska familjebilder på kronprinsessan Victoria, prins Daniel och den lilla nydöpta Estelle. Men tänk om den lilla prinsessan skulle uppvisa ett surt humör eller vara ostyrig – hur stor acceptans har vi för barn som rubbar bilden av harmoni och samförstånd?

Suzanne Ostens konstnärliga projekt går ut på att i scenkonsten testa, undersöka och diskutera hur vi beter oss med varandra i livets olika skeden och situationer, och söka formulera hur vi kanske skulle vilja förhålla oss till olika dilemman och utmaningar.

WORKSHOP MED

LÄRARE OCH SCENKONSTNÄRER

Ett workshop-program som under ledning av Paul Collard pågick under Bibu syftade till att praktiskt pröva hur scenkonst kan skapa nya infallsvinklar på kommunikationsproblem i undervisningen. Fem lärare hade parats ihop med fem scenkonstnärer och dessa par hade fått i uppgift att redovisa eller iscensätta problemställningar.

Ett par utförde en pas de deux där först läraren/eleven följde en dansares koreografiska rörelser. Efter ett tag började läraren/eleven spinna vidare på rörelser i egna mönster, vilket ledde till konflikt och obalans. Scenen utmynnade i att dansaren och läraren/eleven rörde sig i ett växelspel, där de uppmärksamt och följsamt interagerade i ett levande möte. Det var en vacker, skrämmande och tydlig bild av problemen i klassiska undervisningsformer som fastnar i sina egna rutiner, men scenen pekade alltså också på en tänkbar utveckling mot ömsesidig lyhördhet.

Ett annat par iscensatte en historielektion och delade ut roller till oss åhörare/ elever, så att alla i rummet blev delaktiga i att spela fram den historiska händelse som skulle läras ut. Ett tredje par skapade så kallad forumteater av en blockerad situation mellan en lärare och en till synes ointresserad elev. Genom att publiken kunde ingripa, stoppa spelet och komma med råd till alternativ handling, löstes knuten successivt upp, så att lärare och elev kunde mötas i en konstruktiv pedagogisk dialog.

SKOLAN SEDD MED ANDRA ÖGON

Alla som medverkade i dessa workshops tyckte det hade varit ett mycket givande sätt att föra dialog och att uppleva festivalens program. Lärarna

3 SUZANNE OSTEN

är konstnärlig ledare på Unga Klara. Hon har regisserat nyskapande teater för både vuxna och barn och hon har höjt statusen på barnteater såväl internationellt som i Sverige. Suzanne Osten regisserar även film och har varit professor i regi på Dramatiska Institutet. Vid sidan av sitt arbete som konstnärlig ledare och regissör föreläser hon och driver workshops. www.ungaklara.se

och deras scenkonstföljeslagare fann att de hade fått positiva fördjupningar genom samtalen om föreställningarna. Det kreativa perspektivet i parkonstellationerna var också något som de medverkande lärarna önskade ta med till sina institutioner.

Paul Collard framhöll att konstnärer i skolor förvisso inte direkt kan komma med lösningar på alla problem – även konstnärer behöver tid för att få kreativa impulser – men det intressanta är att de ser en situation med nya ögon. I samverkan med läraren kan de föreslå alternativa vägar som inte leder spikrakt till ett mätbart kunskapsmål, men som stimulerar elevers förhållningssätt till själva lärandet. Genom en mer självständig, lekfull, kreativ process kan eleverna nå fram till kunskaper och färdigheter som de i sin tur kan tillämpa i nya konstellationer. De vågar med andra ord tänka fritt, vilket är en förutsättning för deras framtida medborgerliga engagemang i en vital demokrati.

Theresa Benér

THERESA BENÉR

är verksam i svenska media som teaterkritiker och kulturskribent, specialiserad på europeisk samtids-teater. Theresa anlitas regelbundet till föredrag och föreläsningar om teater, bildkonst och kritik.

www.theresabener.se

WORKSHOP med PAUL COLLARD

Under bibu.se 2012 höll Paul Collard en exklusiv, tre dagar lång workshop med fem lärare/pedagoger och fem scenkonstnärer.

Deltagarna delades in i par om en pedagog och en scenkonstnär. Varje par enades om att jobba med en frågeställning eller projektidé och slog sedan följe genom biennalen. Paret bearbetade "sin frågeställning" med stöd av impulser från gemensamma upplevelser ur föreställnings- och seminarieprogrammet.

Gruppen samlades tre timmar per dag för handledning och gemensamma reflektioner. Paul Collard förmedlade kunskap om olika verktyg/metoder som utvecklats/identifierats i UK tack vare det nationella programmet "Creative Partnerships" som CCE lett. På den tredje dagen hölls en öppen redovisning av resultaten.

SÅ HÄR SKREV NÅGRA AV DELTAGARNA EFTERÅT:

"Paul Collards workshop under bibu i maj gav något så ovanligt som konkreta verktyg och nycklar för samtal och samarbete mellan konstvärlden och skolan. I och med att workshopen var ordnad så att "konsten" och "skolan" skulle arbeta tillsammans, så hittade vi snabbt ett gemensamt språk och gemensamma referenser när vi skulle identifiera svårigheter och möjligheter i våra samarbeten.

Min egen ingång till workshopen var att jag vill lyfta frågan om konst och kultur i skolan i relation till den nya läroplanen LGRI I - utan att fastna i det som sammanställs som "estetiska läroprocesser". På många sätt tycker jag att de estetiska läroprocesserna ställer sig i vägen för konstens betydelse inom skolan. Paul Collards workshop gav, förutom kontakter och referenspersoner från skolans värld, både vatten på min kvarn och argument. Det är jag mycket glad för.

I dagarna ger RegionteaterVäst ut ett skol-kit med dels en inspirerande/informerande film ("Kolla scenkonst", 10 min) om att ta del av scenkonst - dels en enkel skrift ("Prata scenkonst") där jag dels ger förslag på hur man kan prata om scenkonst i grupp efter ett dans- eller teaterbesök med klassen (och några förslag på hur denna samtalsmodell kan tillämpas i klassrummet), dels förankrar det som jag menar är konstens egenvärde till just LGRI I.

Tankarna på detta skol-kit fanns redan innan workshopen, men Paul Collards workshop och meddelatagare var till stor hjälp när jag skulle hitta ingångar och till det kommande arbetet."

– *Anna Berg, Dramaturg Regionteater Väst/frilans*

"Jag tyckte att workshopen med Paul var magisk. Han är en mycket klok man och om man oroade sig över att det skulle vara svårt att arbeta flera dagar tillsammans med människor man inte kände och dessutom prata engelska så släppte det snabbt eftersom han var så vänlig och ödmjuk... ..Det gav mig en kick att höra Paul berätta om arbete han gjort med skolor på Rosengård... ..Plötsligt blev det möjligt att ta till sig."

– *Kim Grahn, Skolsekreterare, Malmömoskéns muslimska friskola Ögårdsskolan*

"Workshopen med Paul Collard var spännande, lekfull och väldigt givande på ett emotionellt plan för någon som mig som alltid jobbar med strategier som jag försöker nöta in. Jag insåg att den andra delen av min strategi, den att lyssna till alla de inblandade och sedan överraska dem med något som jag tror de skulle utmanas av är bättre. Efter mitt deltagande känner jag mig mindre ensam i min position mitt emellan skolans värld och kulturens och hans värdering av mina arbetsmetoder gör att det känns lättare att sträva framåt."

– *Lena Lidén, Barn- och ungdomskultursekreterare och projektledare e-tjänster, Alingsås*

"A very inspirational workshop with fun and dedicated colleagues! Paul shared many useful ideas and concepts. It was an interesting way to assimilate BIBU!"

– *Ed Damron, Expresssteatern*

CREATIVITY

DEVELOPS THE CAPACITY TO IMAGINE THE WORLD DIFFERENTLY

Creativity develops the capacity to imagine the world differently. We all need the ability, not just to cope with change, but to positively thrive on it and engineer it for ourselves. Therefore, young people need the tools to conceptualise how the world could be different and the inner confidence and motivation to make it happen. They need to be able to take risks and fail confidently. To do this young people need to enjoy learning, know how to seek out relevant information, apply knowledge and skills in new and imaginative ways and try out ideas in real world situations where they can observe real outcomes and receive generative critical feedback. CCE, through its Creative Partnerships programme, has developed an approach through which pupils, teachers and creative professionals collaborating toward open-ended outcomes develop these abilities and skills in children and young people.

CCE believes that creativity is not simply about doing the arts and that working with creative professionals from many different art forms and disciplines helps develop creative thinking.

Through its Creative Partnerships programme, CCE enables schools to work with creative practitioners to develop a broad, balanced and relevant curriculum. In particular, it helps teachers to deliver the curriculum more imaginatively and flexibly, to use creativity as a motivator, and to develop creative skills in young people. It does so by supporting a range of creative practitioners to work in partnership with schools in long term sustained relationships. Above all, it encourages an approach designed around the needs of the individual with education tailored to the needs of each child.

Our experience in Creative Partnerships has led us to understand that for creative skills to be developed in young people, systematically and comprehensively, schools must become creative environments. The characteristics of a creative environment would include a highly adaptable and individualised timetable, with an elastic approach to time (it is more important to complete a journey within the time required than to define a journey by the time available), flexible and imaginative approaches to the use of space (the shape, functions and appearance of spaces should be in a constant state of flux), process to be valued over product in the outputs the schools celebrates and displays, a lack of hierarchy and a culture of continuous learning for all.

Because many children and young people already have access to such opportunities, CCE focuses its work on those children and young people who don't, and for whom access to such opportunities could transform their future.

CCE promotes a systemic approach to creative and cultural initiatives. It builds on the excellent practice which already exists in many places to make the

I artikeln på de här sidorna presenterar Paul Collard några tankar som publicerades första gången i bibus tabloid i mars 2012. På www.bibu.se/-workshop kan ni även se honom så som en tonårig kille beskriver honom. Missa inte den animerade filmen "Paul the Penguin" – den är helt enkelt underbar!

quality of such interventions consistently high, to ensure that all children and young people get the opportunity to be included and to place quality at the core of any creative or cultural experience. There are many projects and small scale initiatives which have been able to demonstrate a positive impact on young people and their families. CCE has developed an approach which tries to ensure that every such initiative always has a powerful effect.

Why do we do this? In the 21st Century people no longer enjoy long term careers in specific arenas of employment where specialised knowledge acquired in school and university can be deployed for the rest of their lives. People should now expect to have a number of careers, to enjoy periods of portfolio working (simultaneously working on a number of different contracts) and to be prepared constantly to develop new skills and knowledge. More often than not they will have to develop their own specialisms and employment opportunities. The contemporary world is no longer offering opportunities for job seekers. It requires job creators. So the ability, not only to adapt to change, but to take control of change processes and make it work to your benefit is essential to success in the 21st century.

The skills and/or competencies required to succeed in this world have been as defined by CCE include, being imaginative, disciplined, persistent, collaborative and inquisitive. In so doing they will be able to:

- Think imaginatively and have lots of ideas
- Take confident decisions
- Take and manage risk
- Ask challenging questions
- Transfer knowledge/skills into new settings
- Be emotionally literate/working effectively in teams
- Reflect critically

This set of skills is increasingly seen across education systems as being of fundamental importance. The EU have recently conducted a survey of all European Education systems and have concluded that the core competencies they each seek to develop in young people are:

- Critical thinking
- Creativity
- Initiative taking
- Problem solving
- Risk assessment
- Decision taking
- Managing feelings

Clearly these mirror the skills that CCE is seeking to unlock in young people. CCE argues from its experience that these skills and/or competencies are in fact behaviours and that behaviours are learnt by imitation. If we wish young people to become more creative, then we will have to educate them in environments in which adults model these behaviours. For many teachers this will require a major change in their teaching style.

CCE has shown that putting artists and other creative professionals into schools in long term relationships can support teachers in bringing about this change in their approach to teaching which in turn creates the space in which children and young people can develop their creativity.

To support this case, CCE has commissioned extensive research on many aspects of its impact. The programme is shown to have a positive impact on:

- Raising attainment
- Reducing absences
- Engaging parents in the children's learning
- Strengthens teacher skills and motivation

And returns £15 to the treasury for every £1 invested by the Government. This compares well with OECD research which shows that the traditional ways of teaching is resulting in demotivated young people lacking in confidence.

More details on the evidence collected can be found on:
<http://www.creativitycultureeducation.org/research-impact/>

Paul Collard

Creativity Culture and Education, March 2012

LÄS MER »
om Paul Collard sid 57

Den 25 januari 2013 fick biennalledningen det överraskande beskedet att Lunds kommun drar sig ur samarbetet kring **bibu**. Arbetet för att hitta en ny värdstad inleddes omgående och vi gick ut med ett upprop för att få veta mer om vad bibus målgrupper tycker om biennalen och dess betydelse. Och de tyckte!

Här kommer några klipp, läs resten på: bloggen.bibu.se

Att vuxna möts för att tillsammans finna vägar till barnen i sig själva och barnen i nya generationer är tyvärr ovanligt. Bibu är en sådan ovanlighet."

Johan Söderberg

teknisk koordinator för
bibu.se 2012

"Bibu har genom praktisk handling starkt bidragit till att statusen för området har stärkts. Genom det stöd som biennalen fått har man även från såväl nationell som regional och lokal nivå visat att alla ord om att kultur för barn och unga är prioriterat inte enbart stannat vid vackra ord och högtidliga förklaringar."

Robert Karlsson

"Vi tror att Bibu sätter hela Sverige på den internationella kartan som ett land där vi prioriterar scenkonst för barn och unga. Vilka effekter det kan ha ur ett internationellt perspektiv är svårt att veta men vi tror att det bidrar till en ökad kulturell spridning för barn även utanför Sveriges gränser."

Magnus Byström

Scenkonst Sörmland

"I dagens kommersiella kulturklimat är en mötesplats som BIBU svårt att ersätta och bör garanteras fortsatt existens för teaterns skull – och för barnens. Genom teatern kan de känna sig sedda och få hjälp att börja sitt livslånga undersökande av vad det är att vara människa."

Birgit Hageby, Vice ordförande Sveriges Dramatikerförbund

"Det TALAS mycket om betydelsen av kultur för unga - för upplevelse, utveckling, bildning. På BiBu HÄNDER det..... BiBu är en lokal, nationell och internationell angelägenhet och... snart, snart är dom där barnen vuxna -vad får dom med sig?"

Kersti Björkman

"BIBU är att ta FN:s barnrättskonvention om barns rätt till kultur på allvar. På BIBU behöver man inte ge "ung kultur" ett temaår en gång per decennie, för BIBU ÄR ung kultur. Och det är den unga kulturen, som har framtiden för sig."

Backa Teater

genom Stefan Åkesson

"Men kanske är det viktigaste vi har fått: den där livsnödvändiga känslan av mod, bekräftelse och hoppfullhet som gör att man känner sig stärkt som människa, att man rätar på ryggen!"

Lotta Lundgren

Drömmarnas hus

"Arbetet med barn- och ungdomsteater innebär ofta att man spelar på turné och i enkla lokaler. Det är inte alltid det mest glamorösa teaterarbetet eller det som ger störst rubriker i pressen. Just därför betyder det så mycket att då och då få samlas och möta kollegor runtom i landet. Se föreställningar, få inspiration, självförtroende och lust att utvecklas. Det är just en sådan samlingsplats som Bibu är för svenskt teaterliv, där såväl institutioner som fria grupper kan mötas och diskutera."

Folkteatern Göteborg

"Bibu låter mig inspireras, beundras och förbannas över andras förträfflighet.

För när allt kommer kring så kan bra barnteater vara en inkörsport till ett livslångt kulturberoende."

Krister Lindgren, pappa till tre barn och till Paragonen

"BIBU har lyckats med konststycket att skapa en välarrangerad och intressant festival som samlar alla; arrangörer, kulturutövare och debattörer från när och fjärran."

Teater Pero

"En biennial att vara stolt över och som helt sätter fokus på våra yngre medborgare – precis det som i princip alla kulturpoliker säger sig prioritera! En biennial som saktat men säkert också växt och nu är den naturliga mötesplatsen för scenkonsten för de unga – inte bara i Sverige utan över nationsgränserna."

Nina Björby

"Jag upplever ibland att vi turnerande frigrupper som möter barn och unga på alla möjliga spelplatser i Sverige är en dold verksamhet som idogt och modigt med hög konstnärlig ambition söker vår publik utan att få någon särskild uppmärksamhet utöver de fantastiska möten vi får med barnen, deras föräldrar och arrangörerna.

BIBU lyfter fram och hyllar våra strävanden och under några dagar vartannat år får alla vi utövare möjlighet att träffas, hitta nya vänner, se och diskutera scenkonst för barn."

Sara Myrberg, TeaterTre

KÄRA VÄNNER,

I år genomför Teatercentrum och Svenska ASSITEJ den fjärde biennalen för scenkonst för barn och unga. Det är en sann fröjd att vara här och bli över-sköljd - eller kanske snarare marinerad - i det rika utbud som kommer att prägla Lund fram till och med lördag. Själv har jag under denna dag hunnit se fyra föreställningar och är imponerad över såväl bredden som kvalitén och engagemanget.

Efter ett intensivt förarbete, med planering och ett väldigt inmundigande av scenkonst, har årets BIBU-jury ur drygt 230 föreställningar vaskat fram 15 svenska och sex internationella föreställningar för barn och unga. Det allra bästa just nu.

Men programmet är betydligt bredare än så. För BIBU är en mötesplats där stort utrymme ges för att vi ska kunna reflektera kring konsten, diskutera hur vi möter den unga publiken, pröva och ta del av erfarenheter som görs i andra länder. Och inte minst få oss att våga ännu mer!

Stora delar av världen möts här under dessa dagar, gäster kommer bland annat från Indien, Belgien, Egypten, Palestina, och till festivalen i år har ni även lockat Paul Collard, VD på det brittiska Creativity, Culture and Education. Paul Collard har en unik förmåga att förmedla vad den kreativa processen verkligen kan betyda för en ung människas liv och utveckling.

Jag är naturligtvis också belåten med att sökarljuset riktas mot hur scenkonsten kan utveckla sitt samarbete med skolan. Ända sedan jag för snart sex år sedan blev kulturminister har barns och ungas rätt till kultur varit min första prioritering. Det innebär att alla barn och unga, inte bara de som har förmånen att växa upp i en familj där kulturen och scenkonsten är ett självklart intresse, utan att alla ska få chanser att uppleva magin i teater och själva, i en konstnärlig process, får pröva hur det är att gestalta någon annan än sig själv.

Skolan har ett starkt kulturuppdrag som formuleras i läroplanen, även om vi vet att det inte alltid fungerar så i verkligheten. Men kultur och konst är också mänskliga rättigheter, som stadgas såväl i Barnkonventionen som i EU:s åtta kompetenser för det livslånga lärandet.

Jag vill här gärna lyfta fram vad Karin Helander, professor i teatervetenskap, sagt om att teater kan fördjupa lärandet i skolan tack vare mötet med barnens fantasi, tankar, känslor och sammanhang. Tillsammans kan det, liksom bra middagsamtal, vidga barnens referensramar och erfarenheter. Teater ger plats för samtal där olika värderingar och åsikter kan uttryckas och brytas mot varandra.

Teatern - liksom leken - är en värld där allt är möjligt. Teater kan också vara en plats för igenkänning och identifikation, för empati och tröst. Kort sagt, lek

KULTURMINISTER

LENA ADELSON LILJEROTHS

invigningstal på **bibu.se 2012**.

Hölls i Lunds Stadshall den 23 maj 2012.

och fantasi är grundläggande för hela människans utveckling, inte bara för oss när vi är barn, utan hela livet.

Jag är glad över den möjlighet som BIBU i sig själv innebär, som mötesplats och kulturgärning för konsten och för våra barn och unga. Så än en gång tack för att ni arrangerar och bjuder in oss alla till denna biennial.

Härmed förklarar jag BIBU 2012 för invigd!

KERSTIN BRUNNBERG UPPVAKTAR BIBU SOM FYLLER SEX ÅR

KERSTIN BRUNNBERG

är journalist och ordförande i styrelsen för Statens kulturråd.

Talet som hölls 2012-05-23 under invigningen av **bibu.se 2012** riktar sig direkt till sexåringen d.v.s. scenkonst-biennalen för barn och unga som startade i Lund år 2006.

KÄRA BIBU

det är glädjande att få medverka på Bibu, som sätter professionell scenkonst för barn och unga i ett internationellt perspektiv och lägger tonvikten på konst.

– Du bara växer och växer. Jag vill gratulera Dig på Din sexårsdag även om Du inte hette Bibu från början. Du har uppnått en anseelig ålder.

Du har trampat ur småbarnskorna och kraven på Dig bara ökar.

Jag vill att Du ska få ett riktigt stort inflytande över hur konsten ska utvecklas i vår samtid och i vår framtid.

Jag vill att Du ska fortsätta ta steg ut i världen och verkligen skaffa dig än fler vänner och kontakter utanför Sverige, utanför Schengenområdet, d v s på riktigt ut i hela världen.

Jag vill att Du ska fortsätta övertyga mig om att Du sysslar med det viktigaste man kan syssla med. Därför att det handlar om kvalitet.

Du får gärna vara högröstad och jobbig för att vi ska se Dig och förstå att vi alla har ett gemensamt ansvar för Dig och det Du vill berätta.

Jag hoppas att Du ska kunna orka både ställa frågor och kräva svar och vara uppkäftig och utmanande men också att Du har förmågan att se humorn och alla människors lika värde som strategiska konstnärliga tillgångar; när Du nu ska fortsätta Ditt viktiga liv.

Jag tycker att visst är det fantastiskt med att de som är yngre än Du behärskar mobilen och lpaden och kan spela och kommunicera med andra. Men Du vet att talet i form av teckenspråk eller ljudande tal liksom musiken och att dansa (och röra sig) är eviga färdigheter som kan utvecklas i alla oändlighet för att berätta, förklara och få oss att förstå varandra och också ha roligt, att det är krafter starkare än G kraften. Du vet att det är krafter och som också når in och påverkar och inte heller alltid kräver ultrabredbandig internetåtkomst, som 4G med hastigheter på ungefär 100 Mbit/sekund till mobila användare och 1 Gbit/sekund till stationära. Utan att Du utgår framförallt från vad Du kan skapa själv och sen att tekniken blir Din lydiga tjänare. Och Fantasi har större räckvidd än aldrig så många bit per sekund.

D v s det finns det som överlever därför att det är just konst, trots att det kommer ny teknik som är välsignelsebringande på många sätt men som aldrig kan tillåtas ersätta det innehåll som Du under de här fyra dagarna kommer att ge så många prov på.

Visst det finns de som säger att Du håller på med nåt bara för barn – BARA för barn. Lyssna på den formuleringen kan man säga nåt mer enfaldigt.

Som när ett av våra mer kända program som sysslar med kultur - när nomineringarna till Augustpriset kom så fick man bara höra om de VIKTIGA vuxenböckerna i TV. De nominerade barnböckerna däremot redovisades bara programmets hemsida.

Men bry Dig inte om sånt utan inse att vad Du gör idag och nu är att bygga framtiden, att Du utbildar och arbetar för är de som blir våra kommande busschaufförer; sjuksköterskor; fritidspedagoger; anläggningsarbetare, tonsättare, lärare och militärer; politiker och ledare – det är dem Du har ansvar för att ge det bästa. Och det gör Du ju också för att Du har fattat att alla barn och unga kan och förstår och vill även om det finns de som är svårare att höra eller se, svårare att tala och förstå och lite svårare att röra sig. Det vet Du för Du ser inte svårigheterna utan konstens möjligheter.

Vi lever livet framåt men förstår det bakåt har Sören Kirkegaard sagt och därför är det just Du som har ansvaret för att vi ska förstå det som hänt och med det kunna leva vårt liv framåt så bra det går.

Men Du är ju bara sex år och även om det är full fart på sexåringen: så kan Du nu också sitta still, åtminstone ett tag. Du växlar snabbt mellan glädje och dysterhet men också mellan att vara modig och att bli rädd..

6 åringen vill ha riktiga svar och kan argumentera.

Ibland kan Du arbeta koncentrerat och t o m göra färdigt saker.

Du kan leva Dig in i hur andra människor känner och vad de upplever och tycker om att prata och diskutera. Som tex Gullspira gjorde i Barnen från Frostmofjället i Robert Fux gestalt.

6 åringen kan verka stor och duktig men gillar beröm och därför är det så viktigt att vi andra ger vårt stöd och också tar vårt ansvar för Bibus uppväxt och förmåga.

Ensam är inte stark och en sexåring är ändå rätt liten och har

kanske mer idéer och kreativitet än pengar. Därför är också:

- Barn och unga prioriterade i den nationella kulturpolitiken
- Därför måste Kulturen för, med och av barn och unga precis som vuxenkulturen få vara den fria och obundna kraft i barns och ungas liv som de kulturpolitiska målen talar om
- Därför är konstnärlig kvalitet och spridning över landet för ökad tillgänglighet självklara utgångspunkter för Kulturrådet när vi fördelar bidrag till dans och teater för barn och unga
- Därför ser Kulturrådet gärna fler ansökningar som rör internationella samarbeten inom teater och dans för barn och unga.

Just nu revideras Kulturrådets barn och ungdomsstrategi med sikt just på kvalitet. Samverkan mellan statliga myndigheter ökar genom kultursamverkansmodellen och Kulturrådet önskar och förordar en utbyggnad av Skapande skola till förskolan och vill lyfta att kultur för barn och unga måste också gälla satsningar på fritiden.

Vi vet också att 50 procent av stödet till fria teatergrupper går till barn och ungdomsteater och att 37 procent av bidragen till institutioner inom teater, dans och musik gällde barn och unga. Vi vet också att 16 – 29 åringar är det flitigaste besökarna på dansföreställningar; biografier; rockkonserter och bibliotek och det är också det mest aktiva utövarna de målar, skriver dagbok och poesi, spelar teater och fotograferar.

Mycket sannolikt är Bibu som konstnärligt nätverk inspiratör och spridare en motor i detta.

2012 års Skapande skola-bidrag (156 miljoner kronor) fördelas till 252 kommuner och 126 friskolor. Teater och drama är de konstområden som förekommer oftast i ansökningarna. 620 000 elever i åk 1-9 berörs. Och Bibu det är till stor del är det Din förtjänst!

Så Bibu:

Du kan leva och utvecklas hur länge som helst men med stigande ålder tappa inte entusiasmen som Du föddes ur och med. Bli inte heller för vuxen, glöm inte Pippi Långstrump och Peter Pan och fortsätt att vårda Din barnslighet. Att vara barnslig är ett epitet som den som får det kan yvas över.

Professor Karin Helander, som sitter i Kulturrådets styrelse, pekar på hur viktigt det är veta att barn i ekonomiskt och socialt utsatta familjer riskerar ett större utanförskap eftersom de inte har samma möjligheter att få delta i meningsskapande kulturaktiviteter. Det behövs inga särskilda satsningar för denna grupp. Däremot krävs vilja och aktivt handlande för att göra kulturverksamhet som redan finns, tillgänglig för barn oavsett geografiska sociala eller ekonomiska faktorer.

Jag vill önska Dig en framgångsrik festival som sätter spår i den framtid som ni nu stakar ut. Tack för att Kulturrådet fick vara med idag..

ANTAL DELTAGARE fyra biennaler

DELTAGARE	2006	2008	2010	2012	KOMMENTARER
Biennaldeltagare	480	882	1 040	927	
Föreställningsjury	-	-	6	6	
Styrelseledamöter	6	7	5	7	
Enbart speeddating	-	-	21	10	<i>tillresta från hela landet</i>
Biennialpersonal	70	60	61	86	
Totalt	556	949	1 133	1 036	
<i>varav medverkande</i>	-	378	393	362	<i>saknar siffra för 2006</i>
<i>varav press</i>	10	10	12	12	
<i>varav internationella</i>	45	82	180	117	

PROGRAM & PUBLIK fyra biennaler

	2006	2008	2010	2012
Programpunkter	94	104	124	139
Publik	ca 6 800	7 522	7 984	9 263

Invigning, biennalfest och VIP-mingel tillkommer

	2006	2008	2010	2012
Uppsättningar	31	35	34	22
Speltillfällen	55	63	70	68
Publik	ca 5 000	5 775	5 926	6 427
<i>varav barn</i>	<i>ca 1 000</i>	<i>ca 550</i>	<i>ca 700</i>	<i>ca 1 540</i>

	2006	2008	2010	2012
Seminarier/workshops	39	41	54	51
Publik	ca 1 800	1 747	2 058	1 605*

* Fler workshops med färre antal deltagare

SVENSKA RESPEKTIVE INTERNATIONELLA

UPPSÄTTNINGAR	2006 Andel	2008 Andel	2010 Andel	2012 Antal	2012 Andel	Totalt Antal	Andel
Svenska	71,0%	80,0%	58,8%	16	73%	86	70,5%
Internationella	29,0%	20,0%	41,2%	6	27%	36	29,5%
Totalt				22		122	

PER GENRE

UPPSÄTTNINGAR	2006 Andel	2008 Andel	2010 Andel	2012 Antal	2012 Andel	Totalt Antal	Andel
Dans/Dansteater	16,1%	25,7%	23,5%	9	40,9%	31	25,4%
Dockteater	6,5%	8,6%	8,8%	0	0%	8	6,5%
Mim	3,2%	5,7%	0,0%	0	0%	3	2,5%
Musikdramatik	12,9%	5,7%	5,9%	2	9,1%	10	8,2%
Teater	58,1%	37,1%	52,9%	10	45,5%	59	48,4%
Övrigt	3,2%	17,1%	8,8%	1	4,5%	11	9,0%
Totalt				22		122	

PER ÅLDERSMÅLGRUPP

UPPSÄTTNINGAR för publik från	2006 Andel	2008 Andel	2010 Andel	2012 Antal	2012 Andel	Totalt Antal	Andel
6 - 24 månader	0,0%	0,0%	5,9%	1	4,5%	3	2,0%
2 - 5 år	19,4%	22,9%	26,5%	3	13,6%	26	23,0%
6 - 9 år	32,3%	31,4%	26,5%	6	27,3%	36	30,0%
10 - 13 år	32,3%	34,3%	17,6%	6	27,3%	34	28,0%
14 år	12,9%	11,4%	20,6%	3	13,6%	18	15,0%
Alla åldrar	3,2%	0,0%	2,9%	3	13,6%	5	2,0%
Totalt				22		122	

INTERNATIONELLA GÄSTPEL PÅ FYRA BIENNALER

På scenkonstbiennialerna 2006, 2008, 2010 och 2012 har sammanlagt 122 olika uppsättningar spelats.

122 olika uppsättningar varav

86 från Sverige

och 36 internationella gästspel från 21 länder

INTERNATIONELLA GÄSTPEL FRÅN	ANTAL	LÄNDER + ANTAL UPPSÄTTNINGAR DE MEDVERKAT I	
Belgien	5	Belgien	5
Burkina Faso	1	Burkina Faso	1
Danmark	8	Danmark	8
Finland	1	Finland	1
Ghana	1	Frankrike (samproduktion)	3
Indien	1	Ghana	1
Island	1	Indien	1
Italien	2	Island	1
Italien/Sverige	1	Italien (varav 1 samproduktion)	3
Kanada	1	Kanada	1
Kazakhstan	1	Kazakhstan	1
Moldavien/Vitryssland/Ukraina	1	Moldavien (samproduktion)	1
Nederländerna	5	Nederländerna	5
Norge/Tjeckien	1	Norge (samproduktioner)	5
Norge/Tjeckien/Frankrike/Storbritannien	3	Rwanda	1
Rwanda	1	Storbritannien (samproduktioner)	3
Tyskland	1	Sverige (varav 1 samproduktion)	22
Österrike	1	Tjeckien (samproduktioner)	4
		Tyskland	1
Summa	36	Ukraina (samproduktion)	1
		Vitryssland (samproduktion)	1
		Österrike	1
		TOTALT 22 medverkande länder (inkl Sverige)	

INTERNATIONELLA DELTAGARE 2012

LAND	ANTAL	VARAV MEDVERKANDE	
		ANTAL	ANDEL
Belgien	27	27	100%
Cameroun	1	-	-
Danmark	4	-	-
Egypten	2	2	100%
Estland	3	-	-
Finland	10	-	-
Frankrike	4	-	-
Indien	7	2	28,6%
Island	2	-	-
Japan	1	-	-
Jordanien	1	1	100%
Libanon	1	1	100%
Nederländerna	11	11	100%
Norge	14	-	-
Palestina	7	6	85,7%
Ryssland	2	-	-
Sierra Leone	1	-	-
Skottland	2	1	50%
Storbritannien	1	1	100%
Sydafrika	7	7	100%
Tyskland	1	-	-
USA	7	2	28,6%
Österrike	1	-	-
ANTAL samtliga länder	117	61	52,1%
<i>varav NORDISKA</i>	30		-

ÅR	UPPSÄTTNING	GRUPP KOMPANI	GENRE	LAND
2012	Bartolomeo	Carrasco Dance Company	dans	SE
2012	Bruce/Brenda/David	RegionteaterVäst	teater	SE
2012	Det började som en skakning	Teater 23 & Varietéteatern Barbès	teater	SE
2012	Historien om en flicka	Teater Fenix & Östgötamusiken	musikteater	SE
2012	Hop	Nevski Prospekt	dans	BE
2012	I See You	Kabinet K	dans	BE
2012	Jag blir en bubbla (som blir ett monster som blir ett barn)	ung scen öst	teater	SE
2012	Jalada	Teaterhögskolan i Malmö i samarbete med Teater Foratt	teater	SE
2012	Lövet	Månteatern	dansteater	SE
2012	m2	Cie Ea Eo	nycirkus	BE
2012	Max - pjäsen om Bollen, Bilan och Lampan	Teater Sagohuset	dansteater	SE
2012	Mira går genom rummen	Unga Dramaten	teater	SE
2012	Murikamification	Erik Kaiel/Archeopteryx	dans	NL
2012	Om hon var en kille skulle jag vara kär i henne	Ögonblicksteatern/Juntan	teater	SE
2012	Parade	Het Lab	dans	NL
2012	Svansjön	Scenkonstbolaget	dans	SE
2012	Trash	Memory Wax	dans	SE
2012	Tresteg	Regionteatern Blekinge Kronoberg i samarbete med Riksteatern	teater	SE
2012	Twist	Kopergietery & NIE	musikteater	BE/NO
2012	Uppfostrarna & De Ouppfostringsbara	Unga Klara	teater	SE
2012	Vikarien	RegionteaterVäst	teater	SE
2012	What's Up Sápmi?	Giron SámiTeáhter	teater	SE
2010	4018 dagar	Backa Teater	teater	SE
2010	A B 3	NorrDans	dans	SE
2010	African Cinderella	National Theatre of Ghana / Riksteatern	teater; dans, musik	GH
2010	Ah Hallo Bebis	Minna Krook	dans	SE
2010	Allt man vill	Zebra Dans	dans	SE
2010	Att vara och inte vara	Högskolan för Scen och Musik i Göteborg	teater	SE
2010	Bakom ögonen (Diagnos: Ung i Europa)	Spykens gymnasieskola	teater	SE
2010	Barfotaupproret	TURteatern	teater	SE
2010	Dansa dina dinosaurier	Månteatern	teater	SE
2010	Dominos and Butterflies	Busy Rocks	dans	BE

ÅR	UPPSÄTTNING	GRUPP KOMPANI	GENRE	LAND
2010	Efter Orden	Kulturcentrum Skåne	teater, dans, musik	SE
2010	En natt i februari	Samiska Teatern	teater	SE
2010	En är ilsken, en är rädd...	Riksteatern	teater	SE
2010	End of Everything Ever	NIE	teater	NO/CZ/ FR/UK
2010	Förödelsedagsbarnet	Jämtlands läns teater / Riksteatern	teater	SE
2010	Il Giardino Dipinto	TPO	dans	IT
2010	Katten & Måsen	Teater Sagohuset	teater	SE
2010	Kings&Queens&Other bosses	LAVA Dansproduktion	dans	MD/BY/ UA
2010	Lilla Babyns Hemliga Liv	Byteatern	teater	SE
2010	Limpan eller Lampan	Alice kollektiv	musikperformance	SE
2010	Love och Circusfågarna	Teater Sagohuset	teater	SE
2010	Made in Sweden	Dansstationens Turnékompani	dans	SE
2010	Mig, Dig, Os	Aaben Dans	dans	DK
2010	Mikä-mikä kuoriutuu?	Teatteri Sudenenne	dockteater	FI
2010	My Long Journey Home	NIE	teater	NO/CZ/ FR/UK
2010	Nangijala	Teaterhögskolan i Malmö	teater	SE
2010	Nils - Resan mot norr	Teateri / Teatro all'improvviso	dock- och berättarteater	SE/IT
2010	Opsang	Baggårdsteatret / Mungo Park	musikteater	DK
2010	Past Half Remembered	NIE	teater	NO/CZ/ FR/UK
2010	Porslinsneger	Månteatern	teater	SE
2010	Sindri Silfurfiskur	Íslands Nationalteater	dockteater	IS
2010	Stirraren - en kärlekshistoria	Teatr Weimar/Unga Dramaten	teater	SE
2010	Storia di una famiglia	Compagnia Rodisio	teater	IT
2010	Stranden	ZeBU	ordlös teater för dockor och skådespelare	DK
2008	1000 och en natt	Teater Sagohuset	teater	SE
2008	Armida = grymt snygg	Underjordiska Barockensemblen	musikdramatik	SE
2008	Best of...	JEERK	dans	SE
2008	Blah blah blah	Teater Rio Rose	teater	DK
2008	Bröderna Grimm - sagor för barn	Uppsala Stadsteater	teater	SE
2008	Coraline	Mittiprickteatern	teater	SE
2008	Dollans dagis	Dockteatern Tittut	dockteater	SE

ÅR	UPPSÄTTNING	GRUPP KOMPANI	GENRE	LAND
2008	Drömström och Rundlund	Unga Dramaten	teater	SE
2008	Du må vare en engel Hans Christian	Gruppe 38	öv. installation/teater	DK
2008	Gadusch!	Uttryckslabbet	öv. performance	SE
2008	Gasellpojken	Dockteater Sesam	dockteater	SE
2008	I skuggans land	Memory Wax	dans	SE
2008	ID-handlingar	Christina Tingskog	dans	SE
2008	Inget växer - förutom Stig (och Molly)	Malmö Teaterhögskola	teater	SE
2008	Kamuyot	Riksteatern	dans	SE
2008	Korri pirri	Teater Halland	teater	SE
2008	Livet och döden och alltihop	Kulturum	dockteater	SE
2008	Lur live	Erik & Jonas	öv. performance/ konsert	SE
2008	Medeas barn	Malmö Teaterhögskola	teater	SE
2008	Midwinterdagdroom	Merkx & Dansers	dans	NL
2008	Måsarna skrattar sig hesa	Alexander Salzberger	öv. performance/ stand-up	SE
2008	Panik panik kom inte hit	Malmö Teaterhögskola	teater	SE
2008	Pepparkakeland	Rani Nair	dans	SE
2008	Portiernia	Teater Åttonde Dagen	teater	PL
2008	Rwanda my hope	Mashirika	öv. teater/dans/musik	RW
2008	RÄDDisor	Zebra Dans	dans	SE
2008	Sag(o)likt sa bröderna Grimm	Riksteatern	mim/teater	SE
2008	Sailor& Pekka	Teater Tre	mim/teater	SE
2008	Slagmark	Teater Rio Rose	teater	DK
2008	Som det var...	Månteatern	teater	SE
2008	Svårast är det med dom värdelösa	Teater Västernorrland	teater	SE
2008	Tre farbröder som inte ville dö	Helsingborgs Stadsteater	musikdramatik	SE
2008	Var god ta plats	Öfa kollektivet	öv. sceniskt collage	SE
2008	Vi som fortfarande lever	Dansstationens Turnékompani	dans	SE
2008	Überschung	Dschungel Wien	dans	AT
2006	"@ngst"	Danstheater Aya	dans	NL
2006	Alkohålet	Helsingborgs Stadsteater	teater	SE
2006	Back in U.S.S.R.	ART&CHOCK Theatre	teater	KZ
2006	Dagen då Leopold blev ond	Varietéteatern Barbès	teater	SE
2006	Dan då Dan dog	Jämtlands läns teater	teater	SE

ÅR	UPPSÄTTNING	GRUPP KOMPANI	GENRE	LAND
2006	Desert Dream	Théâtre Le Clou	teater	CA
2006	Det talande trädet	Théâtre Fali	dockteater	BF
2006	Det är något annat som tar över	Dalateatern	teater	SE
2006	Elefantguden	Teater Sagohuset & Varietéteatern Barbès	teater	SE
2006	En framrusande natt	Dramaten	teater	SE
2006	En helt vanlig diskbank	Masthuggsteatern	musikteater	SE
2006	Energi	Corona/La Balance	dansteater	DK
2006	England	Dansstationens Turnékompani	dans	SE
2006	Hallihallå	Teater Tre	mim/teater	SE
2006	Hux och Flux får Flax	Dockteaterverkstan	dockteater	SE
2006	Hyllning till alla nyfikna	Unga Riks	teater	SE
2006	Nebensache	Junges Ensemble Stuttgart	teater	DE
2006	Past Half Remembered	Teater NIE	teater	NO/CZ
2006	Pojken med de gröna fingrarna	4e Teatern	musikteater	SE
2006	Poul sine høns	Gruppe 38	musikteater	DK
2006	Pudhana Moksham	Natana Kairali	Sanskriteater	IN
2006	Raudra-Åsa	Aktör	teater	SE
2006	Rättpojken	Månteatern	teater	SE
2006	Sandro Olof Larsson	Regionteatern Blekinge Kronoberg	teater	SE
2006	Sitta Kvar	Teater Västernorrland	teater	SE
2006	Snopp och Snippa	Unga Riks	teater	SE
2006	Sov Du?	Embla Dans & Teater	dans	SE
2006	Sälskinnet	Operaverkstan	musikteater	SE
2006	Vad går du på?	Månteatern	teater	SE
2006	Vi är dom	Orionteatern	dans	SE
2006	Zeina & Nalle	Teater Martin Mutter	teater	SE

FÖRKLARING LANDSKODER

AT – Österrike	DK – Danmark	MD – Moldavien
BE – Belgien	FR – Frankrike	NO – Norge
BF – Burkina Faso	GH – Ghana	UA – Ukraina
BY – Vitryssland	IN – Indien	UK – Storbritannien
CA – Kanada	IS – Island	PL – Polen
CZ – Tjeckien	NL – Nederländerna	RW – Rwanda
DE – Tyskland	KZ – Kazakstan	SE – Sverige

SAMARRANGÖRER

ORGANISATION	2006	2008	2010	2012
Angereds Teater				x
ASSITEJ Sverige	x	x	x	x
ASSITEJ Sydafrika				x
Backa Teater		x	x	
Barn- och skolförvaltningen Lunds Stad				x
Barnens Scen				x
Barnteaterakademien	x	x		x
Byteatern			x	
Centrum för Dramatik				x
DansAlliansen			x	
Danscentrum			x	
Dansstationen			x	x
DramaDirekt				x
Dramatiska Institutet			x	
Drömmarnas Hus		x	x	x
Folkuniversitetet				x
Fresh Tracks Europe				x
Helsingborgs Stadsteater				x
Kultur / Lunds kommun			x	x
Kulturcentrum Skåne			x	
Kulturföreningen TRYCK				x
KulturKraft Syd				x
LAVA Dansproduktion			x	
LitteraLund		x	x	
Lunds Integrations- och Mångfaldsrunda		x		
Lunds kommun, Kommunfullmäktiges presidium				x
Länsteatrarna Sverige			x	x
Malmö Stadsteater		x		
Månteatern	x	x	x	x
Operaverkstan	x		x	
Palatset			x	
Pygméteatern			x	x
Region Skåne, Gemensamma presidiet för internationella frågor och representation				x

ORGANISATION	2006	2008	2010	2012
RegionteaterVäst			x	x
Riksteatern, Skolscenen och Scenkonstportalen			x	
Samiska Teatern			x	
Scenkonstagenturen LCCI				x
Share Music Sweden		x		
Skånes Dansteater				x
Spykens gymnasieskola		x	x	
Statens Kulturråd	x		x	x
Stockholms Dramatiska Högskola				x
Stora Söder	x			x
Strindbergs Intima Teater				x
Svensk Scenkonst				x
Svensk Teaterunionen . Svenska ITI		x	x	x
Svenska Ljussättarföreningen			x	x
Svenska Regissörsföreningen			x	
Svenska Teaterkritikers Förening	x	x	x	
Sveriges Dramatikerförbund	x		x	x
Sveriges Radio, Unga Radioteatern				x
Sveriges Regissörer			x	
Teater 23				x
Teater Sagohuset	x	x	x	x
Teatercentrum	x	x	x	x
Teaterförbundet	x	x	x	x
Teaterförbundet, Regionråd Skåne			x	
Teaterhögskolan i Malmö		x	x	x
The Freedom Theatre, Palestina				x
UKD Ungkulturdagarna		x		
ung scen/öst			x	x
Unga Klara			x	x
Unga på Opera / Kungliga Operan			x	x
Ungdomsombuden i Lunds kommun			x	
UNIMA Sverige	x	x	x	
Åben Dans, SWOP-festivalen (DK)				x
Antal	12	18	38	43

HITTA OSS

WEBBSIDA
ww.bibu.se

EPOST
info@bibu.se

BLOGG
bloggen.bibu.se

bibu.se finns även
på Facebook

BIENNALTEAMET 2011 - 2012

PIA PAGLIALUNGA - Biennialchef

ANNA DIEHL - Grafisk Formgivare/Projektkoordinator

LOUISE EKDAHL - Producent

POLLY KALLOS - Projektassistent

JOHAN SÖDERBERG - Teknisk samordnare

AMANDA WIGAND - Projektassistent

KAJSA WIPP - Kommunikationsansvarig

ANNIKA EKSTRAND - Ekonom

NICLAS MALMCRONA - Konsult

JOHAN MONTÁN - Webbutvecklare

ANNATHELIN - Projektledare (2011)

ÄGARE & INITIATIVTAGARE

Svenska Assitej
Teatercentrum

STYRELSE

Ingrid Kyrö - ordförande

Bengt Andersson (ASSITEJ)

Anna Asker (ASSITEJ)

Lars Dahlqvist (Teatercentrum)

Margreth Elfström (ASSITEJ)

Rolf S Nielsen (Teatercentrum)

Anders Widell (Teatercentrum)

JURYN 2011 - 2012

Eva Andersson - producent Salto!, Dansstationen

Anders Duus - dramatiker, dramaturg

Sara Granath - teaterkritiker, lektor Södertörns Högskola

Olof Lindqvist - regissör, VD Regionteater Väst

Niclas Malmcrona - producent, generalsekreterare Internationella ASSITEJ

Lisa Spets - koreograf, konstnärlig ledare ZebraDans

FOTOGRAFER

Sidorna 3 - 7, 18 - 24, 55 - 56, 59, 61, 63, 65, 69, 70: fotograf: Anna Diehl

Sid 9: Uppfostrarna/De Ouppfostringsbara, fotograf: Linn Sandholm

Sid 10: Det började som en skakning, fotograf: Rickard Grönkvist

Sid 11 medsols uppifrån och ned: Svansjön, fotograf: Lia Jacobi • Vikarien, fotograf: Ola Kjelby • Tresteg, fotograf: Bertil Hertzberg
I See You, fotograf: Kurt van der Elst

Sid 12 medsols uppifrån och ned: Uppfostrarna/De Ouppfostringsbara, fotograf: Linn Sandholm

Mira går genom rummen, fotograf: Sören Vilks • m², fotograf: Anna Diehl

Sid 13: Bartolomeo, fotograf: Martin Rinman

Sid 14: Uppfostrarna/De Ouppfostringsbara, fotograf: Linn Sandholm

Sid 16 medsols: Parade, fotograf: Anna van Kooij • I See You, fotograf: Kurt van der Elst • Hop, fotograf: Dieter Schewig

Sid 17 medsols: Murikamification fotograf: Anna Diehl • m2, fotograf: Cie Ea Eo • Twist, fotograf: Phile Deprez

Sid 57: Paul Collard, fotograf: Simon Rix

Sid 58: Rosa Chavez-Eakle, familjefotografi

Sid 60: Suzanne Osten, fotograf: Petter Persson

23 - 26 MAJ 2012 I LUND

bibu.se

SCENKONSTBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

INITIATIVTAGARE till bibu.se &

ägare av Bibu nationell scenkonstbiennial för barn och unga AB är

ASSITEJ SWEDEN
SCENKONST FÖR BARN OCH UNGA

TEATERCENTRUM™

MEDARRANGÖRER • Angereds Teater • Assitej Sydafrika • Barn- och skolförvaltning Lunds stad • Barnteaterakademien • Centrum för dramatik • Dansstationen • DramaDirekt • Drömmarnas Hus • Fresh Tracks Europe • Helsingborgs Stadsteater • Kultur /Lunds kommun • Lunds konsthall • Kulturföreningen TRYCK • Kulturrådet • Kungliga Operan • Länsteatraman Sverige • Månteatern • Regionteater Väst • Riksteatern • Scenkonstagenturen LCCI • Skånes Dansteater • Stockholms Dramatiska Högskola • Strindbergs Intima Teater • Svensk Scenkonst • Svensk Teaterunion – Svenska ITI • Svenska ljussättareföreningen • Svenska regissörsföreningen • Sveriges Dramatikerförbund • Sveriges radio, Unga radioteatern • Teater Sagohuset • Teaterförbundet • Teaterhögskolan i Malmö • The Freedom Theatre • ung scen/öst • Unga Klara • Åben Dans
ETT SÄRSKILT TACK TILL • Alla kompanier och teatrar som medverkar med föreställningar • Brita Papini • Boel Højeberg • Christina Nordberg • The Creative Plot • Edward Buffalo Bromberg • IDEON Innovation • IDEON Science Park • Live Media Group • Lunds konsthall • Memory Wax • Ninni Rydsjö • Paul Collard • Skånes Dansteater & teamets tålmodiga familjer, nära och kära

bibu.se 2012

har genomförts med stöd av

KULTURRÅDET

i samarbete med

KulturKraft @Syd

